

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési ár:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is

III. év.

Budapest, 1899, csütörtök, január 26-án.

26. szám

Az Országos Hírlap, a lap tulajdonosok határozatából, a mai nappal megszűnik és a Pesti Hírlapba olvad. Az előfizetők tehát holnaptól kezdve az Országos Hírlap helyett kárpótlásul a kitűnően szerkesztett Pesti Hírlapot fogják kapni a cserében annál is inkább megnyugodhatnak, mert a lappal együtt Mikszáth Kálmán is átmegy a Pesti Hírlaphoz. A megállapodás értelmében mindazok, az előfizetők, akik a Pesti Hírlapot idáig is járatták, az „Országos Hírlap” címre alatt intézendő levélbeli kívánságukra az előfizetési díjnak a hátralevő időre eső részét vissza fogják kapni.

Határpóznák.

(1.) Dühöng a béke. Talán holnap, talán holnapután már meg is lesz, ha ugyan az utolsó pillanatban el nem rontja, meg nem fojtja a sok — szülész nő. Persze, hogy nem akarnak kárára lenni a kis csecsemő egészségének, persze, hogy nem akarják megrontani, elpusztítani. Sőt ellenkezőleg. Olyan buzgósággal segédkeznek a megszületése körül, hogy ebben a perczen nincs semmi egyéb veszedelem, csak épen a nagy buzgóság, csak épen a kissé előlegezett öröm- és diadal mámor.

Együtt voltak ma megint a békekötők. Az a különös szerzet, melynek pártközi konferencia név adatott a keresztségben. Előttük voltak megint a pontozatok, amelyek vándoroltak hol ide, hol oda; amelyek megfordultak pártoknál, pártatlanoknál és kormányánál; amelyek mentek föl Bécsbe és jöttek le Bécsből; amelyekhez mindenki tett hozzá valamit, és amelyekből mindenki csipett

el valamit; amiket kiegészítettek és pótoltak, magyaráztak és megklausuláztak és formuláztak. Szóval: tárgyalták és megbeszéltek, ujrastipuláltak és átfarmálták, csüriék-csavarták és végeztek nagyjára el is fogadták ezeket a föltételeket. Elfogadták — azaz mégse fogadták el. Megakadtak egy ponton, amely nem volt a pontok között. Megállottak egy megyén, amelyet előbb vágni kellett, hogy meglegyen. Ugy hívják ezt a pontatlan pontot, ezt a vágatlan megyét, hogy: személyi garanciák...

Igaz is. Hol vannak a személyes garanciák?

Ez a béke mai rébusza. A személyi garanciák. Hogy mi ez magyarul, azt még politikai titok gyanánt őrzi a pártközi konferencia; de valami sejtélem azt sugja, hogy ez Bánffy távozását, Perczel elejtését, a Tiszák mellőzését, a disszidensek felkarolását és legalább egy „nemzeti” fölfedezését jelenti. Ha ez a sejtés nem csal (elvégre is nagy szerencse, ha csak a sejtés botlott a politikában), megint oda jutottunk a béke dolgában, ahol voltunk a kiinduláskor: a személyi kérdésekhez. On revient toujours à ses premières amours...

Pedig ez halálos hiba, ez végzetes veszedelem volna. Valahogy sikerült nagy nehezen kiszabadulni a személyi kérdésekből, sikerült oly módon, hogy a kormány feje megadta önként, amit másképp semmi áron elérni nem lehetett volna: a maga fejét. S amikor megvált, úgy tesz vele a diadaltól mámoros ellenzék,

mint a Vanderbiltek az első millióval. Megjön az étvágyuk a többire. Most már nem elég a kormányelnök, most már megenné az egész szabadelvű pártot.

Már pedig a tenger sohase fog a Dunába folyni. Harmincz esztendő diadala és sikerei, haladása és vívmányai fűződnek ehhez a párthoz; ez a szabadság és a haladás, az alkotmány és az ország. Egy bástya, amely védelem minden veszedelmes áradat ellen, de olyan bástya, amelynek elvakult fejjel hiába megy neki akárki. Nem a bástya dől be; a fejek zuzódnak össze.

Amit az ellenzék igaztalan harcával máig elért — hiába tagadná bárki — az diadal. Ha önként adták is neki, amit kapott, mégis diadala van. A haza oltárára kerültek azok a kincsek is hajdan, amit véres csatákon kivívtak, de a haza oltárára kerültek azok a drágaságok is, amiket a hazafiak a saját mentéikről és hitvesük kebléről téptek le, hogy fölládozhassák. Talán még az utóbbi a drágább, a becsesebb. Nagyobb az érték, amelyet adnak, mint az, amelyet elragadunk.

Nem örök igazságokat akarunk itt hirdetni, csak határpóznakat föllátni az alkudozó ellenzéknek. Nem ilyen határpóznakról ábrándoznak ugyan a szélsők, de azért ezt is elfogadhatják, mint az olyant, hogy: „Ezen ültetvények a művelt közönség figyelmébe ajánlatniak.” Azok az ültetvények régiek és mélyen gyökereznek a haza földjében. Azokat nem lehet se megtépázni, se kitépni,

A nagyszakállu Borcsánszky.

Írta: Mikszáth Kálmán.

Mind jobban-jobban kezdett ez a Borcsánszky érdekelni. Este nála voltunk vacsorán. Nem ugyan a házában, hanem leányánál, bizonyos Opiczky-nél volt a vacsora. Soha még életemben nem láttam ahhoz hasonló gyöngédséget, aminőt ez az asszony tanusított az öreg iránt. Kínálta, beczérgette, óvta szelőtől, kövér falattól, diót tört fel neki, körtét hámozott és az öreg szájába rakta a gerezdjeit kedveskedően. No még ebből. Még egy falatot, apuskám! Egy kis tokaji bort nem parancsol, apuskám? Ugrott, ha gyufa kellett neki, ijedten kapkodott a vizes pohár után, ha az öreget elfogta a szokott fuldokló köhögése. Opiczky, egy helybeli téglagyár igazgatója, minden anekdotáját, pedig sok anekdotát tudott, az öreg ur felé fordulva beszélt: „Most jön a jó, apa. Ezt hallgassa meg, apa. Az öreg Borcsánszky különben is hálás közönség volt, habotájától szinte rengtek a falak.

Ő maga csak egy anekdotát tudott, de azt ezerszer elmondta, hogy mikor utoljára Pesten járt, akkor elment a képviselőház karzatára is a vállányi uj biróval. Köntös János urammal egyetemben, hol is épen akkor tartá

Wekerle első bevonulását a minisztériumával, mire jól megnézvén ő kelme a széptermű, bajszatlan miniszterelnököt, nagy sajnálkozva, de nem kevésbé nagy önérzettel mondá: „No, szépen felvitte Isten a dolgát, ott van most már körülbelül ő is, ahol én, hogy mi már csak lefelé billenhetünk.”

Mint hogy még vagy egy hétig dégáltunk barátomnál, néhány nap múlva reconnaissance-vizitét akartam tenni Borcsánszky-nál s benyitva a sárgakapujú házba, ahol Opiczkyék látkak, megiepeit, mikor a szobaleány arról értesített, hogy az öreg tekintetes ur már nem lakik itt, elköltözött.

— Hát hogy lehet az?

— Hja, közbejött a quartalis s ilyenkor eljön a tekintetes urért a másik leánya, a Halasy Gyuriné, fölszedte erőnek-erejével s vízi, nem hagyná itt a világot sem tovább, sem őt, sem a vasládáját.

— Hát így vándorol az öreg ur kézzel-kézzel a két lánya közt.

— Van egy harmadik is, kérem alásan, a Tóth Elek-né nagysága, a Három-Kut-utcában — beszélt a csacska szobaleány — az a legszébbik a háromból, az egész városban lakatos menyecskének hívják.

— És miért hívják lakatos menyecskének?

— Mert ha az ura elmegy hazulról, lakattal zárja rá az ajtót.

— Hm. És mondja csak, kis fitos, szükséges az?

A kis fitos szégyenlősen sűtötte le a szemét, de úgy titokban mégis mosolygott egy kicsit, a vállait vonogatva és rázva, az egész testét, mialatt a kikeményített takaros szoknyái ropogtak, sustorogtak.

— Talán. Én semmit se tudok, de a szomszédok többet tudnak. Egészen pedig csak az uristen tudja. Ejnye no, ne izéljen!

Ez az utolsó mondat a professzornak szólt, aki pajkosságból olyat csipett az állán, hogy vérvörös félkör maradt utána.

— Ej, te német — förmedtem rá megbotránkozva — már megint fotografálni akarsz?

Mert akárhol utazott az én barátom, mindig magával hordta a fényképező készülékét s ha valami szép női alakon megakadt a szeme, addig nem nyugodott, míg le nem fotografálta. Ebben nyertek kielégítést gyorsan fellobbanó szerelmei.

A főispánnal délután a fekete kávéház, mikor egyedül maradtunk, Borcsánszkyra fordult a szó. Elbeszéltem, hogy nem találuk otthon, mert a másik leányához költözött el.

hogy a föld is meg ne bolygattassék velük.

Persze, nem fognak bennünket egészen megérteni, mindenben követni azok, kiket pártközieseknek mondunk, s akiket mámorossá, részegekké tett az elért siker és diadal. A mámoros embernek nem szent a fü, amelyből éltető gabonája nő. De a vezető nevelőapja még a részegnek is szent.

Ne nyuljon hozzá. Becsülje meg és hajtsa meg magát előtte. Érje be annyival, ami joggal mámorossá tehetette s ne kíváncsion annyit, amennyi a deliriumig viszi. S akkor nincsen gladiátor és lepiort, de van becsületes béke.

A politikai helyzet.

Tegnap óta nem változott semmi. A békére való hajlandóság ma éppen úgy mutatkozott, mint ahogy meg volt a harcra való készség is. Pozitívum nem történt. Az ellenzéki pártok közös konferenciája két ízben is összeült, anélkül, hogy végleges megállapodásra tudott volna jutni. A pártkörökben a legkülönbözőbb hírek voltak elterjedve. Egynemely helyen azt beszélték, hogy a béke létre fog jönni, mert azt híresztelik, hogy a korona határozott ohajtása a béke létesítése. Másutt azonban azt híresztelték az est folyamán, hogy a békének létesítése újabb akadályokba ütközött, mert nem sikerült mindeddig a személyes garanciák dolgában megállapodásra jutni. Tény az, hogy az ellenzéki pártok kiküldöttei még holnap is tárgyalnak, mielőtt a kormánynak propecczióira megadnák válaszukat.

A nap politikai eseményeit a következőkben foglaljuk össze:

(Pártközi értekezletek.)

Dél előtt tizenegy órakor az ellenzéki pártok kiküldöttei a képviselőház elsőemeleti termében összegyűltek, hol megvárták a disszidensek vezéreit, kik fél tizenkét órakor megjelentek és közölték a kormány tagjaival a tegnap folytatott értekezlet tartalmát. Ez pedig a kormány válaszára az ellenzéki pártok legutóbbi ellenmegjegyzéseire, továbbá Széll Kálmán lapunkban megjelent formulájának ismertetését. Szilágyi Dezső ezeknek előterjesztése kapcsán kérte az ellenzéki pártok

képviselőit, hogy a ma közölt előterjesztésekre vonatkozó válaszukat minél hamarabb hozzák a kormány tudomására, mert a kormánynak határozottan kifejezett ohajtása, hogy minél gyorsabban vezesse a parlamenti helyzet szanálására czélzó tárgyalásokat a befejezés elé.

E kifejezett ohajtás folytán az ellenzéki pártok kiküldöttei délután öt órakor ismét egybegyűltek és beható tanácskozás alá vették a béketárgyalásoknak egész eddigi konglomerátumát. Mivel azonban a tárgyalás folyamán néhány vitás pontra nézve differenciák merültek fel, melyeknek eloszlatására szükségessé váltak Szilágyinak felvilágosításai, Polónyi Géza, a pártközi konferencia megbízásából felkereste a disszidensek klubjában Szilágyi Dezsőt, ki megadta a kérdéses pontokra felvilágosításait. Az ellenzéki békebarátok esti tizenegyig maradtak együtt, de akkor is eredménytelenül mentek szét, mert a személyes garanciákra nézve nem tudtak végleges megállapodásra jutni. A függetlenségi párt képviselői ugyanakkor amellől erősködtek, hogy Bánffy határozott visszavonulásának kijelentése nélkül nem mehetnek semmiféle transakcióba. Az erre vonatkozólag támadt aggodalmakat a konferencia folyamán nem lehetett eloszlatni.

A tárgyalást ezért holnap folytatják.

A mai értekezletről más oldalról a következőket közlik:

Az ellenzéki kiküldöttek ma délután öt órakor folytatták a tanácskozást a képviselőház elsőemeleti tanácskozó termében. A tárgyalást csak esti 9 órakor szakították félbe, de nem fejezték be, hanem holnap délelőtt tíz órakor folytatják. Az esti tanácskozás ideje alatt Polónyi Géza elhajtotta a Hungáriába, ahol Szilágyi Dezsőtől egyik békepontra tárgyalásban felvilágosítást kért. A tanácskozásokat a megbízottak ezuttal is titokban tartják és csupán annyit szivárgott ki, hogy a házszabályok módosítása keltett hosszabb vitát, különösen pedig a kompromisszum személyi része fellett tárgyalnak hosszabb ideig.

Miután hír szerint Bánffy maga is elmentette az ellenzéki kiküldöttek válaszára, az ellenzéki pártkörökben híre terjedt, hogy a béketárgyalások legkésőbb pénteken befejeződnek és már szombaton Bánffy a képviselőházban bejelenti a lemondását. — Bánffynak különben sem akarnak megszavazni semmit legfeljebb csak a képviselőházi elnököt Bánffy tevése szerint és miniszterelnöksége alatt.

(Minisztertanács.)

Ma délután minisztertanács volt, amelyen a kabinet valamennyi tagja résztvett. Gróf Széchenyi Manó, az ő felsége személye körüli miniszter, a délután folyamán a fővárosba érkezett, hogy a ma délutáni minisztertanácsban résztvegyen. Hír szerint utasításokat hozott magával, melyeket ő felségétől tegnap kapott volna egy kihallgatás alkalmával, melyben ő felsége tegnap délután fogadta.

(Egy újság-cikk.)

Sokat beszéltek ma a szabadelvű pártkörben a „Reichswehr“ című bécsi újság vezércikkéről, melynek ekként hangzanak az utolsó mondatai:

„A többség, mely kénytelen a kompromisszum-tárgyalásba bocsátkozni, súlyos vereséget szenvedett. Megmutatta, hogy nincs elég tettereje az önálló cselekvésre, hogy ő csak átvett örökség-objektum, mely ma báró Bánffy tulajdonában van, holnap más miniszterelnöknek áll rendelkezésére. A többség megengedte a majoritás elvének keresztültörését anélkül, hogy védekezett volna. A következmények majd beállanak. Mint Ausztriában, Magyarországon is megvan már a példa, hogyan kell eljárni, ha az ember elérni akar valamit. Egyszerűen csak obstruálni kell, míg a többség beadja a derekát és a kormány megpuhul. Oly könnyű ez a mesterség, hogy alkalmasint hamar megtanulja minden párt és minden nemzetiség.“

(Újabb követelések.)

Nagy izgalmat okozott a szabadelvű pártkörben az a hír, hogy az ellenzék nem tágit attól a felfogásától, mely szerint:

a Bánffy-kormánynak nem szavaz meg semmit;

a házszabályok revíziójáról hallani sem akar;

több politikust ki akar zárni a jövő kabinetből;

Perczel Dezső elnökjelöltségének elejtését kívánja.

Ezek a feltételek a háborút jelentenék. Mégis a mai napon határozottan javultak a béke chance-ai, mert mind nagyobb erővel tört ki a béke vágya. Általánosságban az a meggyőződés, hogy Széll Kálmán és Szilágyi Dezső befolyása meggyőzi majd ez álláspont tarthatatlanságáról az ellenzékot s így a béke mégis csak létesülni fog.

— Igen — mondá — mindenét felosztotta életében a leányai közt.

— Mint Lear király. Csakhogy az ő leányai angyalok.

— Azt hiszed?

— Láttam. Multkor az Opiczkyt, ma pedig ott nem találván őt, átmentünk Halasyékhoz. No, mondhatom, nincs az a papagály, akit annyira kényeztetnének, mint Halasyné a nagyszakállu apját.

A főispán rejtélyesen mosolygott.

— Nem ismered még te az asszonyokat. A valóság az, hogy az öreg szépen megjárta a leányaival. Becsapták.

— Hogy-hogy?

— Hát elmondom az egészet, ha megfogadod, hogy soha senkinek el nem mondom.

— Hát megfogadom.

(Gondoltam magamban: mi újságírók soha se mondunk meg semmit másnak, mert mi inkább megírunk valamit.)

A főispán meséje.

— Hát ravasz az öreg és szeret jól élni, — kezdé a főispán — ő akarta a leányait becsapni, a Minkát, Linkát és Évikét, akik mind a hárman jól mentek férjhez, gazdag emberekhez. Borcsánzky egy háromszázholdas birtokon pepecselt, hol temett, hol nem temett a föld, úgy, hogy csak

a szerény fizetéséből éldegélt, örökös foglaltsoknak, végrehajtásoknak kitéve. Gondolta magában: sokkal jobb lesz nekem, ha a leányaim közt osztom föl a birtokomat s azok és a vejeim eltartanak. Olyan jó dolgom lesz, mint a Mátyás király restjeinek. „Elfrék legnagyobb, legjobb hivatalt világon, lesznek örökös vendég“.

A kapzsi leányok mohón kaptak a dolgon s elrendezték akképen, hogy minden negyedévben a másik lánya tartja az apuskát, a száz hold fejében, melyet reájuk íratott. Hanem csak egy darabig tartott a jó viszony. A Minkához, a legkisebbhez ment az öreg lakni a legelsőben. Egy pár napig csak szívesen látták, a vizit-szobát rendezték be neki lakásul, jó kosztot adtak, jó bort, hanem a másik héten azt mondta neki a Minka: „Vendégeim jönnek, apuska, átmehetnek a kerti szobába, az ispánnal jól elférnek ott ketten addig a pár napig.“ Mikor a vendégek elmentek, Borcsánzky visszavágyott a maga szép szobájába, de egyszer azért nem lehetett, mert be fogják viasszal eresztetni, másszor azért, mert a kis gyerek beteg, amint aztán még harmadszor is előhozta, de már nagyféléken „az enyim szobámat“, a Minka azt mondta neki apperte: „Ugyan maradj vesztig ott, ahol vagy, a csuf hortyogásod miatt nem tudunk aludni.“

Az öreg szémeiből kibugygyant a könny.

Bizonyosan fájt neki, hogy az ő hortyogása csuf. Mikor ő olyan szabályosan lélezkedik, mint egy szűz leány. Szóval, kibugygyant a könyve s fogta a czók-mókját, áthurezolkodott a másik lányához, az aranyoshoz, a kedveshez, a jóhoz, a Linkához.

Mit színezzem a dolgot (hajh, nincs már időm hozzá), a Linkával is majdnem így járt, sőt ilyen hálátlan volt a harmadik, az Évike is.

Összetörve jött hozzám egy napon, lehet annak már vagy négy éve, nagy sóhajtozással, lehorgasztott fejjel.

— Mi bajod, öreg? — kérdém a képéből kikelt embert.

— Lettem földön szaladó, méltóságos uram.

— Talán földönfutó?

— Az mindég. Hanem az nem mindegy, van-e tűz a nagy kályhában?

— Miért?

— Vettess bele engemet, hogy elégjek.

— Mit csináltál?

— Mert az olyan fat, akiből olyan gyümölcsök nőttek, mint az én kölykeim, kell tüzzre vetni.

Elpanaszolta aztán a sorsát apróra érzékeny szavakkal, hol fájdalmas, hol ingerült gesztusokkal és rimázkodott, hogy segítsék

Konstatálni kell, hogy ezzel szemben sokan vannak, akik elégedetlenek amiatt, hogy az alkudozások folyamán magának a kormánypártnak a nézetét bizalmas tanácskozáson sem kérték ki. Ezek arra utalnak, hogy a béke ratifikálása mégis csak a párt akaratától függ.

(Jelölgetések.)

A béke jele, hogy tippelnek: ki lesz a jövő kormány feje, kik lesznek az új kabinet új tagjai, kik maradnak a régiből. Széll és Lukács László között oszlanak meg a nézetek, de egyik nézet se tud valami megbízható argumentumot felhozni maga mellett, úgy, hogy a nézetek inkább óhaj-számba vehetők.

A képviselőház ülése.

A hevesi felirat bemutatása nagy mozgást keltett a mai ülés elején. Az ellenzék zajosan élenezte s aztán a felolvasását is követelte, de ezt már Madarász József mégis elűtötte:

— Épen a képviselő urak éljenzése bizonyítja, hogy jól hallották a feliratot.

A felolvasástól tehát elállott az ellenzék. De megéljenzett még egy csomó kérvényt, mely szintén az alkotmányellenes kormányzás ellen tiltakozik. Aztán Rakovszky Istvánnak az összeférhetlenségi bizottságra vonatkozó indítványát jelentették be, de mivel Rakovszky ezt nem közölte írásban az elnökkel, az indítvány a pótlásig elmaradt.

Az elnök bejelentette ezután, hogy Sággy Gyula Budapest főváros törvénytelen adókövetése, Kubik Béla a Ház ülése, Hentaller Lajos Szemere volt kormánybiztos 1849. január 24-én kiadott fölhívása, Buzáth és Wittmann Bánffy lemondása dolgában kívánnak napirend előtt felszólalni.

Valamennyi felszólalás dolgában névszerinti szavazást kértek.

Előbb azonban a tegnapi maradt szavazásokra tértek. Ivánkának 114 szóval 5 ellenében, Farkas Józsefnek 115 szóval 8 ellenében nem engedték meg a felszólalást. Azután a mai névszerintiek következtek, első sorban Sággy Gyula dolga.

Sággy kérelmét 117 szóval 12 ellen elutasították.

A holnap tíz órakor tartandó ülés napirendjét is megállapították s most már Pap Elek interpellációjára került a sor. Pap Elek azonban nem volt sehol.

— Kérünk öt perc szünetet! — kiáltotta az ellenzék.

rajta. Megszántam, mert könyek csurogtak végig a nagy szakállán.

— De hát legalább mondd meg, hogyan segítsék rajtad? Új lelket nem adhatok beléjük a főispáni hatalmammal.

Az öreg szeméi megcsillantak a könyeit mintha hirtelen felszűrésölte volna a ravaszság démona.

— Tudok csak egyetlenegy módosítást.

— No kivele, vén róka.

— Ne dicsérj, méltóságos uram engemet, én csak vagyok egy szegény, szerenestlen hangya, akit leföztek és akinek fordulja fejében nagy bajában szegényes ideacska.

— Mi az ideád?

— A fő, hogy segítesz-e méltóságoskám, en vezírem?

— Ami tölem telik, kedves öregem.

— Hát jól van. Legelőször is veszek egy veszekedett nagy vasládát, angol zárral, hogy ember azt ne kinyithassa, másik.

— És aztán?

— Kiföztem jól planumot. Mikor az ebédnél ülünk az Evike születésnapján, Péter Palkor, te akkor eljössz és benyitasz a Tóth Elekekhez, ahol most tengődöm. Lányom és a vejem nagyon megfogják örülni, a többi lányaim, vejeim is ott lesznek, ugorja mind, hogy szerenese mekkora, itt van a méltóságos főispán ur, lesz rejtenezes meglepe-

Az elnök föl is függesztette öt perczre az ülést.

A szünet után Papp Elek a következő interpellációt intézte a földmívelési miniszterhez:

Mint hogy a német birodalmi kancellár a birodalmi gyűlés e hónap tizedikén tartott gyűlésében kijelentette, hogy a németországi mezőgazdaság védelme érdekében az eddig követett állategészségügyi politikát jövőben szigorítani fogja és föntartja mindazon szigorú óvintézkedéseket, melyek érvényben vannak, sőt a levágott állatok bevitelének eltávolítását higiénikus szempontból még szigorubbá fogja tétetni, ugyanazért, tekintve, hogy ezen kijelentés minden reményünket megszünteti arra nézve, hogy az évek óta stagnáló állatkivitelünk Németországba a régi arányokat ölthesse s tekintve, hogy ezen kijelentés tételes egyezményünkben gyökerező jogaink határozott megtagadásának vehető:

kérdem a tisztelt földmívelésügyi miniszter urat, hogy mintán teljesen megszüntek, különösen a szarvasmarhákat illetőleg az állatjárványok, tehát Németország neheztelt eljárása Ausztria-Magyarországgal szemben teljesen indokolatlan és jogtalan s Magyarországra nézve nagy jogi sérelmet s anyagi károsodást jelent: szándékozik-e az állatbeviteli szerződésben biztosított jogaink érvényesítésére vonatkozólag sikerhez vezető lépéseket tenni és odahatni, hogy egyezményünk ne maradjon holt betű, hanem az érvényben és tiszteletben tartassék.

Az interpellációt kiadták a miniszternek s ezzel az ülés véget ért.

KÜLFÖLD.

Surlódás a csehek és lengyelek közt. A prágai „Narodni Listy” bécsi levelezője azt írja, hogy a lengyelek nem jó szemmel nézik azt, hogy a jobbpárt folyton csak a csehek követeléseivel foglalkozik, mert, hogy a jobbpártnak nem lehet az a kizárólagos feladata, hogy folyton a cseh postulatumokat támogassa. A cseh levelező erre a következő megjegyzéseket teszi: A lengyel képviselők persze megfélemedeznek arról, hogy mi nem is alkalmatlanokodnánk a mi szövetségeseinknél, ha már nekünk is mind az megvolna, ami nekik régóta megvan. Mi sajnáljuk, hogy annyira igénybe vesszük baráti szolgálataikat, de nem tehetünk róla. Bilinski ma csak nem kívánhatja tőlünk, hogy ke-

tis. Ők fognak mondani: milyen szerencse, te pedig fogod felelni hidegen: az én öreg barátomat keresem, a Borcsanszkyt, én ott fogok ülni asztal vigin, ahol nevelő ül és gouvernante, te meglatsz és fogsz felkiáltani, tapintatlanul magadat elszólva: „Elhoztam a negyvenezer forintodat, öreg.” Én erre elpirulom magamat, zavarba jövök (mert én tudok zavarba jönni és tudok nem zavarba jönni, mikor nagy zavarban vagyok) és viszlek a szobámba, ami úgy fogja festeni a kedves lánykaim báránykaim előtt, mintha titkolni akartam volna nagy kincseket előttük. Értesz engemet? Ez megállapítja a jövőndömet.

Az öreg ötlele magamnak is megtetszett — folytatá a főispán — de amit most mondok, az aztán igazán titok legyen, nehogy elfecsegd valaki előtt, megtöttem az öreg kedvéért a színjátékot. És azóta megint imádják a leányai, vejei. Hiszen láhattad. Ugy él-köztük mint egy pók, vagy mint egy Lucullus.

Megvallom, nagyon meglepett a kis történetke.

— Aha, most értem már, amit a szobaleány mondott, hogy mikor a quartális jön, kapkodnak az apuska után a leányai és viszik a vasládával együtt.

— Szóval, az öreg nagy imposztor! És ezudarul becsapja a leányait.

vesebb joggal érjük be, mint amennyivel a lengyelek régóta rendelkeznek. Le nem mondunk az elvről, hogy a cseh nyelv az egész cseh földön teljesen egyenjogu. Ha sikerül nekik meggyőzni a németeket, hogy követeléseink méltányosak és igazságosak, az esetben érdemes szolgálatot tesznek nemcsak nekünk, hanem az egész birodalomnak is. Ha azonban más alapon akarnának a németeknél közbenjárni, úgy a fáradozásuk felesleges, mert hiábavaló.

TÁVIRATOK.

Muraviev körlevele.

Pétervár, január 25. A „Journal de St. Petersburg” ezt írja gróf Muraviev tegnap közölt körleveléről:

Amikor a császári kormány a külföldi kormányokat egész sor olyan kérdésre figyelmeztette, amelyeket az esetleg összeülő konferenciának részletes program együttes kidolgozása céljából meg kell majd vizsgálnia, azt az óhaját nyilvánította, hogy ebben a minden civilizált nemzetre nézve kiváló fontosságú ügyben teljes megegyezés jöjjön létre. Némely lapok már előre is méltatták az új orosz körlevelet. Ámbár nem akarjuk a lapok jelentőségét kisebbíteni, még sem ismerhetjük el a lapok többségéről, hogy Európa közvéleményét képviseli, amely határozottan az augusztus 12-iki köriratban foglalt eszme mellett nyilatkozott. Míg a többi lapok az új körlevél szövegéről nem nyilatkoznak, csak arra akarunk szorítkozni, hogy kiemeljük némely újságok tévedéseit. Néhány nagy angol lap azt állítja, hogy Oroszországnak már a tervezett értekezlet összeülése előtt kellene példát mutatnia a tengeri és szárazföldi haderő leszállítására. Bajos ezt az elméletet aláírni és minthogy az egyik újság, amely ezt az elméletet felállította, a józan észre hivatkozik fejtegetéseiben, legyen szabad azt válaszolnunk, hogy igenis az egyszerű józan ész is elegendő, hogy erről az elméletről egyenes ítéletet mondjunk. Hol az a hatalom, amely arra gondolhatna, hogy haderejét egymaga csökkentse, holott a többi hatalom nemcsak meg nem áll a fegyverkezésben, de még szaporítja is haderejét? Egy kormánynak sem szabad így vétenie a politikai előrelátás legelemibb törvényei ellen, ha helyesen fogja föl a nemzet iránt való kötelességeit. Minthogy a fegyveres béke uralma, amelyre az augusztus 12-iki orosz közlemény utalt, semmikép sem változott, a császári kormánynak a többiekhez hasonlóan meg kell tartania fegyverét. Mindazonáltal Oroszország tovább is ép oly forró óhajja, hogy ez a népekre nézve olyan terhes és az emberiség magasabb érdekeire nézve oly hátrányos uralom megszűnjék. Épen ennek megfontolása bírta Oroszországot a kezdeményezésre, amelyért ugyan ebben a szellemben ezentúl is fog fáradozni. Remélhető, hogy a népek jól felfogott érdeke és a józan ész diadalmaskodni fog azokon az akadályokon, amelyek az orosz javaslat megvalósulásának útjába állhatnak. De nyilvánvaló logikátlanság volna, ha azt várnák Oroszországtól, hogy haderejét csökkentse vagy a fegyverkezésben megálljon, amíg a tervbe vett értekezlet össze nem ül és a remélt eredményeket el nem éri. Amíg a többi állam folytatja haderejének szaporítását, Oroszországnak kötelessége lesz megfelelő rendszabályokhoz nyulnia, anélkül, hogy elejtené változatlanul békés szándékait és még kevésbé azt a reményt, hogy a nagy emberbaráti eszme fejlődése és a civilizált nemzetek jól felfogott érdekei a hatalmaknak arra az általános megegyezésére vezetnek, amely a császár nagylelkű terveinek megvalósulása érdekében annyira kíváncsok.

Jezsuiták Horvátországban.

Zágráb, január 25. A szerbek és horvátok erősen összetűztek a jezsuiták behozatala miatt. Hír szerint a jezsuiták egy klostrot és gimnáziumot fognak kapni. A jezsuiták behívása ellen az egész lakosság állást foglal úgy a parlamentben, mint a községtanácsban. Népgyűléseken megvitatják a kérdést.

A német császár születésnapja.

München, január 25. A szabadságot tisztelnek a német császár születésnapja alkalmából tegnap este rendezett lakomáján, amelyen a királyi háznak csaknem összes hercegei megjelentek, a lapok közlése szerint Lajos herceg beszédet mondott, amelyben arra utalt, hogy a német császár a mult ében kétszer is találkozott a régens-herceggel. Az első találkozás Drezdában volt, ahol egy német királyt ünnepeltek, aki huszonöt év óta bölcsen kormányozza országát s aki az utolsó azok közül a hadvezérek közül, akik a németeket 1870—1871-ben vezették. A második találkozás ősszel történt Münchenben, amikor a császár visszajött keleti útjáról. A keleti út jelentőségéről sokat lehetne mondani. Csak azt említi meg, hogy ez az út megerősítette azt a jó viszonyt, amely a német birodalom és Törökország között fennáll. Már most a német vállalkozószellem feladata, hogy ezt a kedvező helyzetet kiaknázza. Ez javára válnék a német iparúak, a német kereskedőknek és mérnököknek. Nem válnék hátrányára Törökországnak sem. A szentföldön tett látogatás alkalmával a császár olyan szavakat mondott, amelyek örömmel töltik el minden keresztény szívét. A német katolikusoknak a Dormitont ajándékozta a császár. A német katolikusok megtudják becsülni, hogy a császár mindig törekedett az ő érdekeiket is megővni. A német katolikusok nem kívánnak mást, mint teljes egyenjogúságot a német protestánsokkal; ugyanazt az egyenjogúságot, amelyet Bajorországban a protestánsok élveznek a katolikus többséggel szemben. A birodalom minden alattvalójának kötelessége, hogy ha a szükség megkívánja, vérét és vagyonát áldozza a birodalomért. De épúgy meg van az a joga is, hogy bárhol tartózkodik, különösen külföldön, igénybe vehesse a német birodalom oltalmát és a német birodalomnak kötelessége, hogy ezt az oltalmat, amennyire lehet, megadja. A herceg azután még egyszer megemlékezett a régens-herceg és a császár között való bensős viszonyról és a régens-herceg életével végezte beszédét. A császárt Gosen ezredes kerületi parancsnok köszöntötte fel.

Földrengés.

Laibach, január 25. Az itteni földrengést megfigyelő állomás ma jelenti, hogy készülékei azt jelezték, hogy Laibachtól nagyon messze eső helyen egy nagy földrengés van. A helyet az állomás nem tudta meghatározni.

HIREK.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— Személyi hírek. Fenyvessy Ferenc, Veszprém vármegye főispánja, székhelyéről Budapestre érkezett. — Dr. Szmeccsányi Miklós miniszteri tanácsos, aki most vonult nyugalomba, üdülés céljából délvídekre utazik.

— Adomány. Kléh István udvari tanácsos ma özvegy gróf Károlyi Alajosné útján 10.000 forintot adományozott a Fehér Kereszt Országos Lelenezház-Egyesületnek.

— Patti házassága. Londonban ma volt Patti Adeline menegzője a beyoni katolikus templomban. Az esküvő után nagy kísérettel ment a házaspár a fiatal asszony villájába. A közönség nagy ovációval fogadta Pattit. A házaspár holnap a Rivierára megy. Ma este Patti nagy estélyt rendezett, amelyen összes híressé vált dalait elénekelte. Patti házasságánál a legérdekesebb dolog az, hogy nem annyira a volégányáról — most már férjéről — hanem csak ő róla beszélnek az emberek. Férje egy nagyon fiatal dán báró, akit valószínűleg ritkán fognak nevén szólítani. Mindig csak azt fogják róla mondani, hogy ez a Patti „férje”. A neve különben báró Cederström.

— Egy előjáró jubileuma. Dr. Bencze Benő, az ó-budai kerület előjárója, februárban tölti be szolgálatának huszonötödik évét. Előjáróskodásának ideje alatt sokat tett a kerület közigazgatásának rendezése és Ó-Buda megmagyarosítása érdekében. Az ó-budai kerületi választmány, valamint

az iskolaszék tagjai az érdemes előjárót ovációban akarják részesíteni és e végből a jövő hónap elején jubileumi ünnepélyt és diszlakomát rendeznek az előjáró tiszteletére.

— Gazdák találkozása Nyitrán. Már közöltük, hogy a magyarvári gazdasági akadémia végzett hallgatói összejövetelt fognak rendezni Nyitrán volt tanáraik tiszteletére február hónap elején, másodikán és harmadikán, vagyis akkor, midőn ezek gazdasági előadások tartása végett Nyitrán fognak tartózkodni. Most arról értesítenek beannunket, hogy a volt akadémikusok közül már eddig is számosan jelentették be a nyitrai találkozóhoz való megjelenésüket. A Nyitramegyében lakó végzett akadémisták ezután is újból kéri volt tanuló társaikat, hogy február hónap elején Nyitrán minél számosabban megjelenjenek, mert ezzel volt tanáraiknak nagy örömet okoznak. Jelenkezni a nyitramegyei gazdasági egyesület titkárnál lehet, ugyanő gondoskodik a szállodákban lakásokról is. Az előadások február hónap elején, másodikán és harmadikán délelőtt kilenczétől tizenkettőig és délután kettőtől négyig tartatnak.

— Eljegyzés. Borsody Sándor fővárosi építész és vállalkozó eljegyezte özvegy Rédl Jenőné leányát, Margitát, Budapesten.

— Az irlalmas rend működése. Füzy Szaniszló királyi tanácsos, az irlalmas-rend tartományi főnöke, most állította össze a nemcs czélu rend mult évi működésének statisztikáját. Ezerint a pozsonyi, egri, szepesváraljai, temesvári, pápai, kismartoni, nagyvárad, szakolczai, váci, pécsi, zágábi, budapesti és szatmári, szóval a rend magyar tartományának tizenhárom kórházában, vallás és nemzet különbség nélkül az 1898. év folyamán 11,093 embert ápoltak 301,750 ápolási napon át. Ezek közül gyógyulva elbocsáttatott 9,710 ember, ápolás alatt maradt 829, meghalt 554. Ezek közül a budapesti rendház kórházában 1935 embert ápoltak 104,108 ápolási napon át. Meggyógyult 1560, meghalt 115, további ápolás alatt maradt 254.

— Erdey Antal temetése. Erdey Antal tudomány-egyetemi tanácsjegyzőt és az egyetem központi irodájának igazgatóját ma szentelték be nagy részvét mellett a központi egyetem épületében volt lakásán. A szertartáson jelen volt dr. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter is, továbbá Gromon Dezső államtitkár, Fodor József miniszteri tanácsos, Lechner József, Than Károly főrendiházi tagok, Schytra István, Lengyel Béla, Högyes Endre, Hajnik Imre miniszteri tanácsosok, ezenkívül az egyetemi tanárok csaknem valamennyien. Az egyetemi kört és a kórház-egyletet Ludwig Rezső elnök, a Menza-akadémiát pedig e küldöttség képviselte. A beszentelést Kirner Károly apátplébános végezte nagy papi segédlettel. A beszentelés után a holttestet a keleti pályaudvarra vitték, ahonnan Pécelre szállították. A megboldogultat, utolsó kívánságához képest, holnap a péceli családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

— A befolyásos protektor. A belügyminiszter bizalmas uton arról értesült, hogy Herczeg Sándor fővárosi ügynök előkelő összeköttetésekre hivatkozva, gyógyszerárak adományozásának kieszorlésére vállalkozik és a folyamodókat megszorolja. Minálán erre nézve a belügyminiszter levélbeli bizonyítékokat is szerzett, azokat a bűnvádi vizsgálat megindítása céljából átadta a főkapitánynak. A rendőrség a vizsgálatot megindította. A vizsgálat eredménye az volt, hogy Herczeget letartóztatták. Leleplezték összes csalárdságait és szédelgéseit. A vizsgálat eliben az ügyben még hosszabb ideig eittart.

— Megszokott postai küldemények. Párját ritkító mulatságos eset fordult elő e napokban a lipóteplai postahivatalnál. R. J. Lipótmegye szenvedélyes vadászaiknak egyike, a minap a rendesnél több szerencsével vadászott s a sok elejtett nyulból két darabot egyik barátjának ajándékozandó, azokat a teplai postahivatalnál feladta. A postamester a két meglőtt nyulat átvéve, mindegyiknek a nyakára egy-egy számot ragasztott s a többi csomagalmaz közé dobta; aztán íróasztalához

ült és dolgozott. Rövid félóra múlva este lett, lámpát gyújtott s zavartalanul folytatta munkáját. A felhalmozott postai küldemények között hirtelen zörejt támad, mire a postamester odasompolyog s majd hanyatvágódott ijedében, amikor a csomagrakásból az egyik nyul kiugrik, ledönti az asztalon égo lámpát s az üvegajtót bezuzva, a szabadba elmenekült. Mire a postamester utánairamodott, a másik nyul a nyitmaradt ajtón át szintén követte társát.

— Apagyilkosság. A Pozsony melletti Dévény-Ujfalun borzalmas gyilkosság történt. A gyilkosság áldozatát Grossai Jánosnak hívják, ki 17 éves fiával és sógorával, Jaretz Jánossal, közös háztartásban élt. Ez az életmód sok perpatvarnak volt a forrása s a zajos jelenetek állandóan napirenden voltak. Ezeknek radikális megrovoslását határozták el a fiu és a sógor, kik a legközelebbi veszekedés alkalmával ásóval rohantak az öregre és vadállati dühvel szétverték a fejét. Grossai néhány perc alatt kiszenvedett. A gyilkosokat még, aznap sikerült kézrekeríteni Pozsonyban.

— Halálozások. Pozsonyban elhunyt Mattel Leopoldina, az Orsolya-nővérek szerzetének legidősebb tagja, 74 éves korában. A népoktatás terén hosszú éveken át nagy buzgósággal és sikeresen működött. — Ugyancsak Pozsonyban meghalt Buchsbaum Miksáné, egy jótékonyaságról széles körben ismeretes hölgy. Dr. Buchsbaum József a pozsonyi gyermekkórház rendelő orvosa édes anyját gyászolja benne.

Vértesy Gyula író társunkat súlyos csapás érte. Édes anyja, özvegy Vértesy Gyuláné született Patzek Izabella, pásztói földbirtokosnő, 54 éves korában elhunyt szívbajban. Holnap kísérik örök nyugalomra a katolikus egyház szertartásai szerint a kerepesi-uti temetőbe.

— A bolygó krematórium. A halottégető kemence, melynek Magyarországon sok a hive és kevés a szerencséje, pozsonyi és soproni kudarcza után ismét kísért. Ezuttal már nem is a vidéken, hanem a fővárosban. Az a vállalat, mely ezt az alaposan és visszavonhatatlanul megsemmisítő intézményt nálunk is meg akarja honosítani — még pedig, mint látszik, minden áron, most Budapest illetékes helyén puhatolozik, nem lehetne-e talán itt szerencsét próbálni. A vállalat hatósági fölügyelet alatt működne, ami létjogosultságát tetemesen emelné. Tudniillik szükségessé tenné egy sereg hivatal kreálását.

— Gázolajrobbanás Bécsben. Ma Bécsben nagy gázolajrobbanás volt a Wiedenben, az osztrák főváros 4-ik kerületében. A Mühlgasse és a Schikanedergasse sarkán van a Böhm és Gerson-féle gázolaj- és benzín-üzlet, amelyben ma egy munkás vigyázatlanságból leejtett egy lámpát; a tűz lángbaborította az egész benzín-készletet. A bennlevők közül hárman elégték. Az üzletben a munkavezető és hét munkás volt. Ezek közül hárman, mint már említettük, elégték, egy 15 éves tanonc iszonyu égési sebeket kapott, amelyekből alig fog gyógyulni. A többi négyen apróbb sebeket kaptak.

— Megőrült tenorista. A pétervári császári Opera közönségének izgatott estéje volt a napokban. Csernov baritonista, a Toreador személyesítője, akinek nevét hazáján kívül is ismerik, megőrült a színpadon. A kiváló énekes előbb különös taglejtésekkel, aztán hihetetlenül hamis hangokkal keltett kinos feltűnést a közönség körében. Egy ideig nem tudták mire vélni a dolgot és némelyek piszszogtek is. Utóbb aztán, épen a nagy ária eléneklése előtt, kitört rajta az őrültség és partnereinek kellett lefogni a nyílt színpadon.

— Egy iskolaigazgató balasete. A főváros némely utcájában olyan rossz a kövezet, hogy az arra járók élete folytonos veszedelemben forog. Ma is súlyosabb természetű balasét történt a Koszoru-utczában a hihetetlenül rossz kövezet miatt. Fetter György, a mester-utczai elemi iskola igazgatója megboldult egy kátyuban és kifecszamította a lábát. Most néhány hétig ágyban kell maradnia.

— A budapesti lipótvárosi kaszinó szombat, e hónap 28-án, esti 9 órakor saját helyiségében társasvacsorát rendez. Vacsora után Bródy Sándor kiváló író társunk felolvasást tart ezen a czímen: „Adalékok a szerelem fiziológiájához.”

— Felolvasások a szövödparról. A „Kereskedelmi Szakmíveltséget Terjesztő Egyesület” e hónap 26-án este 9 órakor a királyi József műegyetem kis épületében (VIII. Eszterházy-utca 7.) folytatja előadásait a szövödparról. Előadó tanár: Telek János. Az egyesület által szép sikerrel rendezett előadások sorrendjében némi változás állott elő, mely változásokról az ügyvezetőség alkalmas módon fog mindenkor tájékoztatni.

— Öngyilkosság. Zimonyból táviratozzák, hogy Braniczány Matild huszonkét éves vagyonos tanítónő, báró Braniczány unokahúga, Zimonynál a Dunába vetette magát. Holttestét eddig nem találták meg. Hivatásának izgalmi kergettek a halálba.

— Kórházi slaptíványok. Néhaj Herczeg Sándorné, született Ferenczy Karolina végredeletileg ezerforintos ágyalapítványt tett a Vörös-kereszt-egylet Erzsébet-kórházának. — A nyírbátorjársi Vörös-kereszt-főegylet is most küldte be ezerforintos ágyalapítványát.

Naplórend.

Naptár: Csütörtök, január 26. — Római katolikus: Polykarp. — Protestáns: Polykarp. — Görög-ország: (január 14.) Rafti. — Zsidó: Schebat 15. — Nap két: reggel 7 óra 19 perczkor, nyugszik: délután 4 óra 38 perczkor. — Hold két: délután 4 óra 31 perczkor, nyugszik: éjjel 6 óra 1 perczkor.

A közoktatásügyi miniszter fogad délután 4 órától.

A honvédelmi miniszter fogad déli 12 órakor. Kereskedelmi múzeum a városligeti iparsarokban nyitva d. e. 9-től d. u. 2-ig.

A Nemzeti Szalon kiállítása (Ferenciek tere 9.) nyitva délelőtt 9 órától este 9 óráig. Belépő díj 20 krajczár.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye (II. kerület, Oszlop-utca) nyitva hétköznapi napokon délelőtt 10—1 óráig.

Országos képtár az Akadémiában, nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Az új országház kupolacsarnoka megtekinthető 10—1 óráig 50 krajczár belépő díj mellett.

Deák-mauzóleum a kerepesi-úti temetőben nyitva este 5 óráig.

Nemzeti múzeum képtára nyitva délelőtt 9—1 óráig. A múzeum többi tárai, köztük a néprajz múzeum 50 krajczár belépő-díj mellett megtekinthető.

Múzeumi könyvtár nyitva 9—1 óráig.

Akadémiái könyvtár nyitva d. e. 3—8 óráig.

Az egyetemi könyvtár (Üllői-út) nyitva reggel 8-tól este 5-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig.

A „Hódoló díszfelvonulás”, Eszékut Ferencz örösi körképe, Városliget, Andrásy-út végén, látható reggel 9-től este 1/25 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermek-jegy 30 krajczár.

Egy szegény lakó története.

Soha nem pöröltem, nem civődtem senkivel. Mindenekfölött szeretem a békességet. A háborúságtól annyira iszonyodom, hogy összerázkódom, ha az újságban olvasom a háborús híreket.

Egyetlenegyszer jöttem ki a sodromból. Lakbérnegyed volt és én lakást kerestem. Találtam is alkalmas helyiséget, az árra is megegyeztünk. A házfelügyelő csak odavetöleg kérdezi:

— Vannak-e uraságának gyermekei?

— Miért kérdezi ezt?

— Mert gyermekes partáznak nem adjuk oda a lakást.

Hogy még az én drága gyermekeim valakinek útjában legyenek! Hogy az én édes kincseimet valaki ne fogadja be a házába. A szemem vérbeborult. A kezem ökölbe szorult. Jó szerencséje a nyomorult házmesternek, hogy egy csapásra le nem ütöttem.

Dühömben csak felordítottam és elfutottam.

Azóta sokszor kérdeztem magamban, miért nem intézkedik a hatóság az ilyen önkény ellen. Mindenki építhet házat magának és lakják benne békében. De ha bérházat építet, ne legyen egy háziurnak se joga azoz megbotránkozni, hogy nekem gyermekeim vannak. Az én kis madaraim csi-csergését ne vethesse senki a szememre.

Az olyan házra, amelyikbe gyermekes családot nem fogadnak be, ki kell ragasztani a vörös czédulát: Itt ragályos betegség van. Jó családapák, távol tartsátok magatokat innen.

Az államnak sincs tiltakozása az ilyen brutalitás ellen? Ha nincs gyermek, nincs katona. Ki védelmezi meg az országot?

Igy tépelődöm magamban. A lakáskereséssel végkép feilagytam. Az asszonynak kellett azt tovább folytatni.

— Van már lakás?

— Nagyon szép, alkalmas, világos. A zongorának olyan jó helye van.

— Szabad a gyermekeinket is magunkkal vinni?

Az asszony kissé megzavarodott. Gyanakodni kezdtem. Az aggodalmam sem volt alaptalan. Az új lakásra is ki volt mondva a gyermektilalom.

Nem tudtam hova lenni. Az asszony csitogatott, hogy nem kell ezt komolyan venni. A lakás páradanul szép és a gyerekeket majd csak elhelyezzük valahogy. És denique nincs szebb a házbékénél. Belenyugodtam az állapotba.

November elsején behurczolkodtunk. A gyermekekkel mit csinálunk? Az utcán nem hagyhatjuk, a gyermekmenhelyek túl vannak zsufolva. Utoljára a Zeitung-szisztémához folyamodtunk. A kedves, az áldott jó Zeitung megmutatta, mit kell cselekedni a szorult helyzetben. A gyermekeket nagy ládába pakkolva, szerencsésen becsempész-tük a lakásunkba.

Azóta örökös aggodalmak közt élünk, hátha kiderül a csalásunk és télviz idején kidobnak bennünket az utcára. A szakácsnénak öt forinttal fölemeltük a bérét, csak hogy el ne áruljon bennünket. A szobalánynak eltűnjük minden szeszélyét, a világért se mernék neki felmondani, mert attól tartunk, hogy mindjárt besugja a házmesternek a nagy titkot.

A szép, verőfényes napokon nem vihetem ki a gyermekeket sétálni, pedig szegénykék hat hét óta nem mozdultak ki a szobából. Mindennap halomszámra hordom haza a datolyát, fügét és egyéb édességeket, amivel a gyerekek száját betömjem.

— Csitt, kicsikém, nem szabad nyikkanni, a háziur bácsi megtalálja hallani és a háziur hatalma nagy és rettenetes

—r,

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

• Filharmoniai hangverseny. Három újdonságot mutatott be a filharmonikusok mai hangversenye. Százéves újdonság az első, Haydn A-dur szimfóniája, de méltóságos egyszerűségével, s főleg az oratoriuszerű adagióval és grációzus menettel ma is jobban hat, mint akárhány modern „harcias” zeneszám. Az est eredeti újdonsága Mihailovich Ödönnek Erzsébet királyné emlékére írt „Gyászhangok” című zenekari szerzeménye volt. A királyasszony halála előbb a testvér-muzsát, a költészetet szólaltatta meg és rövid idő alatt egész csomó, különböző fajú költemény keletkezett. De csodálatos, oly erősen tragikus volt a tárgy és e versek között mégsem akadt egyetlen egy igazbecsű. Széchenyi halálára a költő megrendelésre is fenséges ódát írhatott, de uralkodók emlékeztetőről csak panegirisek szólnak. Mihailovichnak ma bemutatott, legfeljebb egyhangúságuk miatt gyászos hangjai is bizonyítják e tételt, hogy a lojalitás nem a művészet erénye. A harmadik újdonság. Chabrier „España” című rapszódiaja, nem hatott az újdonság erejével, e dallamos, itt-ott valczer-szerű rapszódia ütemeire oly régen korcsolyázzunk már a városligeti tavon. A zenekar, Erkel Sándor kitűnő vezénylete alatt, híven teljesítette feladatát. A hangverseny vendégének, Schrödter Frigyes bécsi kamaraénekesnek tökéletes énektudását, gyönyörű timbre-ü hangját már régebből ismerjük. Ma Tschaiikovszky, Rubinstein, Schumann és Massanettől énekelt, de a közönség viharos tapsaira műsorát még három számmal kellett megtoldania. Ezek közül Tossi „Vorei morir” című dalát énekelte különösen szépen. (K—6.)

• A király művásárlásával. Ő felsége a király, az iparművészeti társulat karácsonyi kiállításáról huszonkét darab műtárgyat vásárolt 3470 forint értékben. A műtárgyak jegyzékét a kabinet-iroda ma küldte meg az iparművészeti múzeumnak, azaz a felszólítással, hogy a megvásárolt műtárgyakat minél előbb szállítsák a budai királyi palotába.

A kabinetiroda jegyzéke szerint a megvásárolt tárgyak a következők: Hortitól két bőrkaroszék s egy selyem szék, Balázs Istvántól faragott, fa tükör keret, Rausch Bélától éneklő gyermek-csoport bronzból, Holló Barnabástól „Megy a juhász számaron” című bronzcsoport, Beck Fülöp-től bronzkancsó és ezüst serleg, Sárvári Jánostól vasasztalka, Hochmann Józseftől diszes utcai vaslámpa, Roger Adolf-tól zománczozott ezüst filigrán csésze és képkeret, Ráth Miksától gyermek Jézust ábrázoló üvegmozaik, Zsolnaytól négy darab diszedény, Oskó Lajostól női profil, zománczkép, a Pozsony vidéki himző házipart támogató nőgyesülettől kínai izlésű selyem-himzés és magya rossan himzett bársony misemondó ruha, a torontáli szőnyeggyártól egy nagy diszszőnyeg, a pozsonyi szövészakiskolától pedig két kisebb szőnyeg. A megvásárolt műtárgyakat ma gondosan becsomagolják és holnap délelőtt felszállítják a királyi palotába, ahol Yoi várkapitány fogja azokat átvenni.

• A Vigszínház újdonsága. A Vigszínház legközelebbi újdonsága, Pinero-nak nagyérdékű színműve, „A második feleség” (The second Mrs. Tanqueray), a következő szereposztással kerül bemutatásra a Vigszínházban: Ambrey—Gál, Ellen—T. Delli Emma, Ray Paula—Lánczy Ilka, Cortyleyenne—R. Rostagni J., Sir George Orreyed—Fenyvesi, Lady Orreyed—Bertzétei, Hugh Ardale—Góth, Cayley Drummlé—Hegedüs, Gordon Jane—Kazaliczky, Frank Misquith—Szerémi, Morse—Győző, Inas—Kassai.

• Népszínház. Ma este a Népszínházban Z. Bárdi Gabi gyengélkedése miatt a „Bibliás asszony” helyett a „Lili” került színre Küry Klárával a czimszerepben. Az előadás érdekességét növelte az, hogy Sainte Hypothese vicomte szerepét ezuttal Németh József játszotta. — Jones Sydneynek a „Gésák” szerzőjének „Görög rabszolga” című darabjára készül most a Népszínház személyizete Hevesi József és Karczag Vilmos „Hajnali harangszó” című népszínművével egyidejűleg. A „Görög rabszolgát” egy év óta mindennap adják Londonban, ahova Ferenczi József, a Népszínház rendezője ma utazott el a darab kiállításának tanulmányozása végett.

• A pozsonyi színház ügye valóságos tengeri kigyóvá kezdi kinőni magát. A tegnapi közgyűlés döntésével, úgy látszik, még mindig nem csillapodtak le a kedélyek egyik oldalon sem. Ma a színház teljes megmagyarosításának hívei abbéli sérelmük miatt, hogy a Toldy-kör memorandumát napirendre sem tűzték, már is megfélebbzték a belügyminiszteriumnál a közgyűlés határozatát a míg Somogyi színigazgató partja azért, mert ajánlatát még csak tárgyalás alá sem vették, hasonló tenni szándékozik, addig a német sajtó egy népgyűlés összehívását pendíti meg, mely ugyancsak a belügyminiszternél tiltakoznék az adósságra építendő nyári színház ellen, ami a községi pótdók jelentékeny emelkedését fogja maga után vonni, s amelynek fölépítésére a város Relle ajánlatának elfogadásával kötelezve van.

• A 100-dik Gésák-előadás. A Gésák századik előadását január 31-ikén, kedden, tartják meg a Magyar Színházban. Erre az ünnepi előadásra, amelyre az igazgatóság új jelmezeket és diszleteket készített, hetek óta folynak a színháznál az előjegyzések s általában oly nagy a közönség érdeklődése e ritka operette iránt, hogy a jobb helyek legnagyobb része már le van foglalva. Az igazgatóság a rendes premiére-bérlők számára fentartotta bérelt helyeiket és az ezekre szóló jegyek holnap, csütörtökön, délig válthatók meg a Magyar Színház titkári hivatalában.

• Hubay Jenő hangverseny-utja. Hubay Jenő hangversenyei fényes sikerrel jártak. Ugy Debreczenben, mint Miskolcra nagy óvációkkal fogadták s nem győzték eleget tapsolni kiváló művésztünket, Lichtenstein Dóra kisasszony finom éneke és Székely Arnold pompás zongorajátéka egészítették ki a műsort, kik szintén ráadásokkal köszönték meg a közönség elismerését.

A királyné szobra.

A magyar képzőművészek egyesülete a múlt nap tartott ülésén tárgyalta az Erzsébet királyné emlékére emelendő szobor pályázati hirdetményét s az alább következő változtatásokat javasolja a szoborbizottságnak:

A 3-ik pontnál. A pályázók tartoznak az emlékről mintát bemutatni, még pedig a természetes nagyság egyötöd részében, ehelyett: a természetes nagyság egy tizedrészében.

Az 5-ik pontnál. A pályázatban csak magyar állampolgár vehet részt, — ehelyett: A pályázatban csak született magyar állampolgár vehet részt.

A 6-ik pontnál. Három pályadíj van kitűzve, az első 6000 korona, a második 4000 korona, a harmadik 3000 korona. A pályadíjak a viszonylag legjobbnak talált pályaművek szerzőinek feltétlenül kiadatnak, ehelyett így: négy pályadíj van kitűzve, az első a megrendelés, a második tizenkétezer korona, a harmadik nyolcezer korona, a negyedik hatezer korona. A pályadíjak a viszonylag legjobbnak talált pályaművek szerzőinek feltétlenül kiadatnak, a megrendelés csakis abszolút becsü műnek.

A 7-ik pontnál. A pályázat nyilvános, — e helyett: a pályázat titkos.

A 8-ik pontnál. A pályázati határidő (a hirdetmény keltétől számítandó) egy év — ehelyett: A pályázati határidő (a hirdetmény keltétől számítandó) két év.

A 9-ik pontnál a)-tól f)-ig bezárólag a következő módosítás következne:

A pályaművek bírálására és a pályadíjak odaítélésére tíz tagú jury állítandó össze, és pedig öt szobrászművész, két műépítész, két festőművész, egy műértő.

Tagokat küldenek:

a) a magyar országos képzőművészeti tanács egy hazai vagy külföldi szobrászművészt.

b) a magyar képzőművészek egyesülete két hazai vagy külföldi szobrászművészt, egy műépítészt, egy festőművészt.

c) a képzőművészeti társulat egy festőművészt.

d) a mérnök és építészegylet egy műépítészt.

e) a pályázó művészek két külföldi szobrászművészt.

f) a végrehajtó bizottság egy műértőt.

A 10-dik pontnál. Határozathozatalhoz, mely titkos szavazás útján történik, legalább hét tag s ezek között két külföldi jelenléte szükséges, e helyett: Határozathozatalhoz, amely nyilvános szavazás útján történik, legalább hét tag s közöttük négy szobrászművész jelenléte szükséges.

A 11-dik pontnál. A második bekezdés helyett a következő:

Az első díj (megrendelés) csak abszolút becsü műnek adatik ki, a második, harmadik és negyedik díj feltétlenül. Azon esetben, ha a pályázat nem járna eredménnyel, újabb pályázat hirdetendő, míg a kívánt eredmény el van érve. Egyenes megbízás kiártnak tekintessék.

A 12-dik pontnál. Fentartja magának a végrehajtóbizottság, hogy három ezer koronáért a nem díjazott pályaművek bármelyikét megvehesse módosítást ajánlja az egyesületi.

A Kisfaludy-társaság.

A Kisfaludy-társaság ma délután öt órakor tartott havi ülésére zsúfolásig megtelt az Akadémia kisterme. Az akadémikusok padjait előkelő hölgyközönség lepte el, amikor Gyulai Pál megnyitotta a felolvasó ülést. Előbb Beöthy Zsolt jelentette be, hogy a kisújszállási főgimnázium „Arany János önképzőköre” 100 forinttal az alapító tagok közé lépett. Ezután Heinrich Gusztáv megkezdte a felolvasások sorát „A legelső lovagregény” czímen ismertette a középkori irodalom egyik legérdekesebb termékét, a Rudlieb-törédeket. A törédekből felismerhető cselekmény a következő: Rud-

lieb lovag hű szolgálatai jutalmául bölcs és jó urától értékes kincseken kívül tizenkét tanácsot kap, melyeknek igazságát további élettörténete egyes kalandokban igazolja. E cselekmény magva egy rendkívül elterjedt néprege, melynek egyik alakja nálunk is ismeretes. A Rudlieb-törédék szerzője ismeretlen. Költői értékén kívül irodalomtörténeti jelentősége abban van, hogy a lovagi szellemet és költészetet német földön jóval a francia befolyás előtt már otthonosnak mutatja. A törédek II. Henrik császár idejéből származnak.

A tetszéssel fogadott felolvasás után Vargha Gyula olvasott fel néhány költeményt. Leconte de Lisle „A veranda” és „Az utolsó illúzió” című költeményeinek szép fordításait és egy eredeti elbeszélő költeményt, mely a kurucz idők egyik daliás alakjának, Bezerédynek, a tragikus történetéről szól. „Az utolsó illúzió” című remekszép vers egyik strófája magyarul így hangzik:

Azután elpihen minden, a föld s az ég.
Fönn lebeg a hold a csillagos éj ölében.
A tenger sóhajt, a csendet növelve még,
S világok visszfényét ringatva tükörén....

A gyönyörű fordítást zajos tapsokkal fogadta a közönség.

Végül Herczeg Ferencz ült a felolvasó asztalhoz és egy törédeket olvasott fel „Pogányok” című történelmi regényéből, amely 1046. körül, Péter második uralkodása idejében, a Vatha-féle lázadás előtt játszódik le. A Temes és Béga között lakó besenyők fellázdak a csanádi ispán ellen, mert legelőjükből elvettek egy részt. Gellér püspök békéltető követekül Márton benczés kanonokot és Omode frátert küldi hozzájuk. A két követ számos kaland után elérkezik a besenyő-táborba. Ott az asszony-ispán, Kaán király leánya sátorában lakomáznak, a dalnok a besenyők eltűnt vezéréből, Álpárról énekel, mikor egy hadnagy ráismer Márton kanonokban Thonuzóba fiára, Álpárra. Felvevrik a tábort és a besenyők ezrei térdepelnek a sátor előtt Márton kanonok lábainál. Ez pedig a szeretet felő törő tengere közepette Krisztushoz könyörög, hogy szabadítsa meg a kísértéstől.

A népszerű író nagy tetszéssel üdvözölte felolvasása után a közönség.

Ezután a zárt ülés következett, amelyen Beöthy Zsolt főtitkár a tagajánlásokról tett jelentést. A végleges lista a következő: Írók: Alexander Bernát, ajánlja Beöthy Zsolt és Váradi Antal, Báróczi József (Radó Antal, Váradi Antal), Berzevicsy Albert, (Beöthy Zsolt), Haraszti Gyula, (Szász Károly), Benedek Elek (Vadnai Károly), Ambrus Zoltán, (Váradi Antal). Költők: Ambrus Zoltán, (Bartók Lajos, Herczeg Ferencz, Radó Antal, Somló Sándor), Benedek Elek, (Bartók Lajos, Ábrányi Emil; Vértesi Arnold), Bródy Sándor, (Herczeg Ferencz, Váradi Antal), Jánosi Gusztáv (Szász Károly), Szabolcska Mihály, (Vargha Gyula, Ábrányi Emil, Vértesi Arnold, Vadnai Károly), Szabó Endre, (Bartók Lajos, Ábrányi Emil) — Ezenkívül egy levelező tagot is ajánltak: Brabek Ferencz prágai egyetemi tanár személyében.

FŐVÁROS.

(A jótékony egyesületek ellenőrzése.) Az utóbbi időben igen sok panasz merült fel egyes jótékony egyesület, valamint a betegsegélyező- és temetkező-társaságok nagyrésze ellen. A panaszok arra indították a belügyminisztert és a fővárost, hogy a Budapest területén működő körülbelül 170 jótékony-egyesület és 900 betegsegélyező és temetkező-társaság ügykezelését sorra vizsgáltsák. A belügyminiszter a maga részéről Szemere Lajos miniszteri fogalmazót, Payr számvevő-ségi igazgatót és Csada számtanácsost, a főváros Grimm Gábor számtanácsost és Reitter Ferencz számvizsgálót küldte ki az egyesületek felülvizsgálására. Az öttagú bizottság két csoportban délután és délután felváltva fogja a vizsgálatot teljesíteni.

(Megszüntették a Belvárost.) A IV. kerület ellen akciózt indít a törvényhatósági bizottság egy része. Az V. kerületbe akarják csatolni

s a kettőből lenne egy új VI. kerület 70.000 lakossal, amennyiben a IV. kerületnek ma 25.000, az V. kerületnek valamivel több mint 44.000 lakosa van. Azok a törvényhatósági tagok, akik a Belvárost meg akarják szüntetni, főképp azzal okolják meg ezt az akciózt, hogy az eskütéri hid építése következtében átszabályozott IV. kerület lakossága nagymértékben megcsappant és a főváros mai pénzügyi helyzete nem engedi meg, hogy csekély számú lakosság részére külön kerületi előjáróságot tartsanak, amely évenként 55.000 forintba kerül a hivatalos helyiségek bérével együtt. Az új kerületi beosztás természetesen a VI., VII., VIII. kerületek átalakítását is maga után vonná, mert ezekben a kerületekben a lakosság nagy számával szemben az előjáróságok alig tudják az igényeket kielégíteni.

(A farkasréti villamos.) Báró Dániel Ernő kereskedelmi miniszter holnap, csütörtökön délután négy órakor fogadja a budarészi polgárság küldöttségét, amelynek tagjai a farkasréti temetőbe vezetendő villamos vasut sürgős kiépítése dolgában terjedelmes emlékiratot nyújtanak át a miniszternek. A küldöttség vezetői: Dr. Kertész Ábá és Csillag Benő fővárosi bizottsági tagok, dr. Brózik Károly, dr. Zubriczky József és galánthai Balogh Gusztáv.

(A főváros vesztesége.) A főváros az ex-lex miatt, mint értékpapír-tulajdonos, érzékeny veszteséget szenvedett. A százmillió koronás kölcsönkötvény árfolyama ugyanis ma 97.50 forintról 96.50 forintra esett. Ezekből a kötvényekből legközelebb 30 millió értékt kell a fővárosnak elhelyezni s ha az árfolyam addig nem javul, akkor a kötvények matt a fővárost 300.000 forint veszteséggel sújtja az ex-lex.

Budapest a párisi kiállításon.

A főváros párisi kiállítási végrehajtó bizottságának kebeléből kiküldött előkészítő albizottság ma délután ülést tartott Halmos János polgármester elnöklése mellett, előadó Almády Géza tanácsjegyző volt.

A polgármester a bizottságot megalakultnak jelentette ki s üdvözölte Lukács Bélát, a párisi kiállítás magyar kormánybiztosát s Ráth Györgyöt és Miklós Ödönt, mint ugyancsak a kormány kiküldötteit.

Sulyt fektet a bizottság arra, hogy kiváló műipari tárgyakat állítsanak ki s erre a célra 20.000 forint van előirányozva. Be akarják mutatni a kiállításon, hogy ezen a téren milyen haladást tett az újabb időkben Magyarország. A tárgyak főleg praktikus irányúak lesznek. Ilyenek a polgármesteri szoba- s az anyakönyvi hivatalok berendezései.

Ráth György s utána Lipthay Béla báró javasolta, hogy állítsanak ki a más nagyvárosoknál is szokásos polgármesteri nyaklánczot. Ezt azonban Steiger Gyula határozottan ellenzi, mert nálunk ilyen megkülönböztető jelvény nincs s ha ilyen mégis akarunk kiállítani, akkor először is a törvényhatóságnak kell efelől határozni.

Steiger Gyula nem ellenzi, hogy a polgármesteri s anyakönyvi helyiségek berendezését kiállítsák, de nem mint butorok egyes darabjait, hanem mint összhangzatos egészet, amelyből fogalma legyen az idegeneknek, hogy ezek a helyiségek milyenek.

Mátyus Arisztid hozzájárul ahhoz, hogy a polgármesteri és anyakönyvi hivatalok berendezésének egyes butordarabjait állítsák ki.

Heltai Ferencz mellőzni kívánja az anyakönyvi hivatalok berendezésének a bemutatását, mert ha a Párisból visszahozott butordarabokat behelyezik valamelyik anyakönyvi hivatalba, annak az lesz a következménye, hogy a polgárság a többi kerületekben is hasonló díszes berendezéseket fog kívánni. Elégnek tartja, ha a polgármesteri szoba berendezését mutatják be, de egészében, vagyis nem ugyan az összes darabokkal, hanem harmónikusán, úgy, hogy az egészről átnézetet adjanak.

Lukács Béla kormánybiztos szerint az felelne meg a feladatnak leginkább, ha egy szobaberrn-

dezsét mutatnának be teljes egészében. Ha azonban mást határoznának, ez sem ütköznék akadályba, mert a fülkék fölhasználásával több berendezést és ki lehetne állítani egyes darabokból.

Báró Lipthay Béla hivatkozik a külföld nagyvárosaiba, amelyek mindegyikében van egy-egy anyakönyvi hivatal — s lehetőleg a város központjában — amely a többinél sokkal diszesebben van felszerelve, tehát ez Budapesten sem lenne fölösleges. Ha pedig ez meg lesz, nem következik még belőle, hogy a többi is hasonló fényesen rendezzék be.

Hermann Béla tanácsos kételkedik abban, hogy ma még szó lehetne arról, hogy az anyakönyvi hivatalok berendezését mutassák be, mert egységes berendezkedés most még ezekben a hivatalokban egyáltalán nincs.

A többség amellett volt, hogy teljes polgármesteri szobaherendezést állítsanak ki s fölkérték Ráth György és Csepreghy János bizottsági tagokat a tervek beszerzésére.

Kimondták, hogy az összes kiállított tárgyak fölírásai magyar és francia nyelvűek lesznek.

Bemutatják a kiállításon a budapesti fertőtlenítő intézet berendezkedéseit 25—35 centiméter nagyságú fényképeken s nagyobb alaku rajzokban. Bemutatják a bakteriológiai intézetet is, leginkább grafikus táblázatokban. Kiállítják a himlőnyírtermelő intézet, továbbá a köztisztasági berendezkedések, az élelmiszervizsgáló-intézet, a fővárosi minta-szőlőtelep, a IX. kerületi munkásokházak és több fővárosi intézmény képeit és térképeit.

Nehéz kérdés.

Több mint tíz esztendeje, hogy az ipartörvény alapján az iparostanonez-iskolákat fölláttották. Maga a főváros járt elől jó példával, amennyiben mindjárt az első évben tíz tanonciskolát állított föl s azokat folyton szaporítva ma már huszonhat ilyen iskolát tart fenn, melyek költségeire évenként több mint százezer forintot áldoz.

Kíváncs volt, hogy ilyen nagy anyagi áldozatok mellett megfelelő eredmény mutatkozzék, de sajnos, az eredmény ma még semmikép sem áll arányban a hozott áldozatokkal.

Ennek oka főként abban rejlik, hogy a legfontosabb kérdés: a tanoncok oktatási idejének megállapítása, még ma sem nyert végleges megoldást.

A legutóbbi időig hetenkint háromszor esti 7—9-ig, s ezenfelül vasárnap reggel 8—12-ig folyt a tanítás. Az iparosok — bár nehezen — belenyugodtak ebbe, de a pedagógusok évről-évre hangosabban kezdték követelni az esti oktatási idő megváltoztatását, s illetőleg a korábbi időre való tételeit, azt hozván fel indoklásul, hogy az esti órákban a tanoncok testben-lélekben elcsigázva jönnek az iskolába, a legnagyobb része átalussza az egész előadást s így az oktatásnak ugyszólván semmi eredménye nincs.

Ennek következtében, amikor az iparostanonez iskolák szervezetét revízió alá vették, abba egy oly rendelkezést vettek föl, melynek értelmében a tanítási időt a tanonez-iskolát föntartó hatóságok ugyan tetszésük szerint állapítják meg, esti 7 óráig, azonban előadás semmi körülmények között nem tartható.

Az új szervezet életbeléptével azután a tanács új tárgyalásokat indított az oktatási idő újaból megállapítása iránt s hosszabb tárgyalások, gyakori anketkezés és sok elkeseredett vita után az oktatási időt esti 5—7-ig terjedő időben állapította meg.

Az iparosoknak ez sehoggy sem tetszett s így az ipartestületek majdnem kivétel nélkül fölszólamással éltek a tanács e rendelkezése ellen, mi nek alapján újból megindultak a tárgyalások és viták s folynak ma is, — de hogy mikor nyernek befejezést, azt a jó Isten tudja.

Első pillanatra talán nagyon is alárendelt kérdésnek látszik az egész, de ha figyelembe vesszük, hogy itt a jövő iparos nemzedékről van szó, ha figyelembe vesszük, hogy a tanoncoknak alapos kiképeztetésétől függ iparunk előhaladása,

ugy be kell ösmernünk, hogy a kérdés helyes megoldása országos érdek s így megérdemli, hogy azzal bővebben is foglalkozzunk.

Mindenekelőtt konstatálni kívánjuk, hogy ez is egyike azoknak a kérdéseknek, amelyet minden egyes tényezőre, illetőleg az összes érdekeltekre nézve, még csak kielégítő módon is megoldani ugyszólván teljes lehetetlenség.

Az iparfejlesztés érdeke azt kívánja, hogy a tanoncok minél alaposabb gyakorlati és elméleti oktatásban részesüljenek, az iparosok érdeke is ez, de amellett kívánatos volna rájuk nézve az is, hogy tanonczaiikat a lehető legritkábban kelljen nélkülözniök; a hatóság érdeke az volna, hogy az oktatás érdekének biztosítására mindent megtehesse, de amellett anyagi áldozatba ne kerüljön; a tanításra az volna legjobb, ha kevés erővel, kevés fáradsággal sokat tudnának produkálni; s végül a tanoncok érdeke azt hozná magával, hogy kanállal öntsék beléjük a tudományt, ne kelljen nekik egész nap lótni-futni, izzadni, dolgozni s azután meg esténként a kapott szellemi táplálékot is megemészteni.

Ismételjük tehát, hogy a kérdést minden faktorra nézve teljes meglegedésre megoldani nem lehet. Minthogy azonban valamikép csak lenni kell — mert hogy sehoggyse legyen, az nem lehet, — meg kell találni azt a módot, melylyel az ellentétek legalább némileg kiegyenlíthetők volnának, igyekezni kell, hogy a kecske is legalább éhen ne maradjon, s a káposztának egy része is megmaradjon.

A hatóság, a tanítók s a tanoncok érdekeiről nincs mit szólnunk. Hisz a hatóság ma már megtesz minden lehetőt, majdnem azt mondhatnók, hogy anyagi erején túl; a tanítók is belenyugsznak mindenbe, elvégre is fáradozásukért igen tiszt jutalomban részesülnek; a tanoncokra nézve pedig ugy hisszük, teljesen egyre megy, miként nyer a kérdés megoldást, mert hisz dolgozniök és tanulniök is kell s végeredményében egyre megy, hogy reggel tanulnak-e s este dolgoznak, avagy megfordítva.

Ezeknek az érdekeit tehát nem volna nehéz kielégíteni, sokkal nehezebb azonban az iparosokét s a pedagógusokét akik ma, bár csak látszólag, két ellenséges táborba képeznek.

Az iparosok azt vitatják, hogy a tanonecznak sokkal nagyobb szüksége van a gyakorlati kiképzésre, mint az elméletre, annál inkább, mert hisz a tanoneczok java része már az elemi iskolában elsajátította azokat az általános ismereteket, amelyre egy iparosnak szüksége van. Az általános ismereteknél többet az iparos-tanonecziskolák sem nyújtanak. — A gyakorlati képesítést a tanonecz csak a műhelyben szerezhetheti s így érdeke azt kívánja, hogy mentől többet foglalatostkodjék mestere és segédjei körül s mentől kevesebbet üljön az iskolában. Szerintök az elméleti oktatásra bőven elegendő volna heti négy óra s azon fölül még a rajzra kellene négy óra, s nem látnak semmi nehézséget abban, hogy esti 7—9-ig, vagy legalább 6—8-ig folyjon a tanítás. Ezt kívánja nemcsak az ipar fejlődésének érdeke, de maguknak az iparosoknak az érdeke is.

A tanonecz mintegy kiegészítő részét képezi az ipari munkának, sok helyt ha elvonják a tanoneczot a munkától, megakad maga a mester is meg a segéd is, mert nincs aki a vasat melegítse, nincs aki a tüzet élessze, a baltát élesítse, aki vizet hordjon, festéket törjön stb. Mentől többször s mentől huzamosabb időre vonják el tőlük a tanoneczot, annál többször akad fenn a munka. Így azután az iparosok nagy része, főleg a nagy iparosok ma már nem is tartanak tanoneczot, aminek idővel az lesz a szomorú következménye, hogy nem lesz kellő számú képzett segédünk s ami még szomorubb s különösen szociális szempontból nagy veszedelemet rejt magában, hogy a jobb módú polgári elemnek nem lesz módjában gyermekeiből tisztességes iparost nevelni.

Ezzel szemben a pedagógusok azt vitatják, hogy a gyakorlati képesítés, kellő elméleti képesítés nélkül nem ér egy fabatkát sem. A heti hat óra is kevés. Kevés különösen akkor, amidőn az

esti órákban folyik a tanítás, ami az eredményt nagyon is problematikussá teszi, s amidőn a tanonecznak a tanulmányokban való előmenetele a fölszabadításra semmi befolyással nincs.

Az a kérdés már most, hogy a kettő közül kinek van igaza s melyeknek az érdeke fontosabb és előbbrevaló.

Nem habozom kijelenteni, hogy afféle pedagógus létemre is föltétlenül az iparosok táborához csatlakozom. Nem ignorálom teljesen az elméleti képesítést, de helytelen dolognak tartom kizárólag erre fektetni a főszólyt.

Nézetem szerint a leghelyesebb megoldási mód az volna, ha mindenekelőtt komoly tanulmány tárgyává tétetnék az, vajjon nem lehetne-e az elméleti oktatást heti hat óráról négyre, vagy legalább öt órára redukálni. — Én hiszem, hogy lehetne; lehetne különösen a felsőbb osztályokban s azoknál, akik az elemi iskolát jó sikerrel végezték. Azt magam sem tartanám helyesnek, hogy az oktatás az esti órákban eszközöltessék, lehetne azonban egy olyan beosztást létesíteni, hogy az egyik napon délután 5—7-ig, a másik napon esti 6—8-ig tartatnának az előadások. Minthogy továbbá az iparosok egy része az esti órákban csak igen nehezen tudja tanoneczát nélkülözni, egyik, másik iskolában délután 1—3-ig, vagy 2—4-ig — esetleg 3—5-ig tartatnának az előadások. Föltétlenül szükséges volna természetesen az, hogy föntartassék a mai váltakozó tanítás is, nevezetesen, hogy az egyik csoport hétfőn és csütörtökön, a másik kedden és pénteken részesülne oktatásban s így az az iparos, kinek két vagy több tanonecz van, nem volna kénytelen mindannyit egyszerre nélkülözni.

Azokra a tanoneczokra nézve, kiknek elméleti képesítése hiányos, megmaradna a heti hat órai tanítás.

Némi redukció volna eszközölhető a rajzórák számában, de természetesen csak az olyan iparágakra nézve s illetőleg olyan tanoneczokra nézve, akiknek kevésbé van szükségük a rajzra.

Én hiszem, hogy a kérdés ilyenén megoldására szíves készséggel belenyugodnának az iparosok, a szerzett tapasztalatok alapján utólag megnyugodnának a pedagógusok is, sőt nem szabad feledni, hogy a tanítási órák ilyenén redukciója tetemes megtakarítással járna, amit a hatóság azon szükségletek kielégítésére fordíthatna, amelyeket ma pénz híján ellátni nem tud.

Lehet, hogy föltevésemben csalódom, de az úgy fontossága megérdemli, hogy legalább egy-két iskolában próbát tegyünk.

Ez ellen talán csak nem lesz a pedagógusoknak kifogásuk?

A költségvetés jóváhagyása.

A belügyminiszter jóváhagyta a főváros idei költségvetését. A jóváhagyásról szóló miniszteri leirat ma érkezett le a köztörvényhatósághoz.

A miniszter mindenekelőtt konstatálja, hogy a költségvetés negyvenhatezer forintot fölöslege nem valódi, hogy csak tetemes összegekre rugó kiadásoknak előadása, vagy kölcsönpénzből való fedezése folytán állott elő, mert ellenkező eljárás esetén nem felesleg, hanem nagy hiány mutatkoznék.

Emiatt a miniszter felmentve is érzi magát az alól, hogy a költségvetésnek ebből a szempontból való részletesebb bírálatába bocsátkozzék. Megjegyzi azonban, hogy hivatali elődei és maga is évek során át utaltak a költségelölirányzatokban kimutatott pénzügyi egyensúly valótlanságára és a zárszámadásokra való hivatkozásokkal el nem enyhíthető, háztartási hiány veszélyes növekedésére.

Csak helyeselheti tehát, ha e folyton növekedő hiány aggályos voltát és annak következményeit a főváros elvégre maga is felismerte és egyáltalán első ízben foglalkozott gyakorlati sikert ígérő oly javaslatokkal, melyek megvalósításától a hiánynak legalább jelentékeny csökkenése várható és így a kibontakozás a jóformán tarthatatlanná vált helyzetből remélhető.

Sajnálattal látja a miniszter, hogy a helyzet javítására vonatkozó javaslatok első sorban nem a kiadások leszállítására irányulnak, noha véleménye szerint a főváros háztartásában van elég mód a

takarékosságra. Nagyobb takarékoság nélkül az egyensúlyt ezután sem tudják föntartani. Sajnos, hogy a javaslatoknak nincsen egységes alapelveik, hiányzik belőlük az átgondolt rendszer megállapítása s a javaslatok célja kizárólag a közszolgáltatások újabb fokozása. Ez az eljárás súlyos terhet ró az adófizetőkre, de csak pillanatnyi enyhülést ad s a bajt gyökeresen nem orvosolja. Tekintve azonban a főváros háztartásának az eddigi helytelen gazdálkodás folytán bekövetkezett súlyos helyzetét, továbbá azokat a most leküzdhetetlen nehézségeket, amelyek a főváros és adózó közönség érdekének megfelelő rendszer behozatalának útját állják, kénytelen a miniszter elismerni, hogy e takarékoságon kívül a helyzet javítására nincs más mód, mint a közjövödelmek szaporítása.

A kényszerhelyzetre való tekintettel vizsgálta meg a közgyűlés által megszavazott két új adót, az öt százalékos iskolaadót és a kerékpáradót. A kerékpáradót, noha nyomasztó volta kétségtelen, elvben nem ellenzi a miniszter, de véglegesen csak a kezelési szabályrendelet elkészítése után határoz. Az iskolaadó kivételére a fővárost a törvény hatalmazza föl. Csakhogy a főváros az adó végrehajtásánál különböző elvek eldöntését kívánja, amelyeket a kormánynak tüzetesen kell tárgyalni. Erről tehát csak a tárgyalások befejezése után nyilatkozhatik.

Elvárja a miniszter, hogy a főváros a háztartás javítására megindított tárgyalások folyamán új jövedelmi források megnyitására komolyan gondoskodjék. A budget részletei ellen nem tesz kifogást.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Várkonyi bűnpör. A „Magyar Értelmező” nyomán lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy Várkonyi István ügyében a nyíregyházi törvényszék a jövő héten megtartja a végítárgyalást. A dolog annyiban téves, amennyiben Várkonyi ügyében a vizsgálat ezideig befejezve nincs. Azt kutatja a vizsgálóbíró, hogy a szabolcsmegyei lázadások előtt járt-e lent Szabolcsban Várkonyi és így személyesen résztvevett-e az agitálásban? A vizsgálat eddigi eredménye ezt a fellejtést nem erősítette meg.

— A bagaméri zendülők bűnpör. A bagaméri zendülők bűnpörében ma délután fél három órakor hirdette ki az ítéletet Czorda Bódog, a királyi kuria másodelnöke. Több óráig tartó tanácskozás után a kuria Szegheő Ignác előadó bíró indítványára a következő ítéletet hozta:

A kuria a hatvanöt vádlott közül harminczöt vádlottat magánosok elleni erőszak büntette miatt; huszonhárom vádlottat pedig magánosok elleni erőszak vétsége miatt ítélte el. Hét vádlottat teljesen felmentett a vád és következményei alól. A kuria annyiban változtatta meg a tábla ítéletét, hogy a vádlottakat nem hatóság elleni erőszakban, hanem magánosok elleni erőszakban találta bűnösöknek. A fővádlottat, Löcsy Sándort, akit a törvényszék hat évi fegyházra és a tábla 3 évi fegyházra ítélte, a kuria ép úgy mint a tábla, a lopásban is bűnösnek mondotta ki és négy évi fegyházra ítélte. Vele együtt bűnös a lopásban Dobolák Terjey József is, aki két évi fegyházra kapott a kuria ítélete alapján. Balogh Imrét, akit a csendőr átszúrta, helybenhagyta a kuria a második bíróság által kiszabott nyolcz napi börtönt, ugyancsak Vécsey Sándorra is a hat hónapi börtönt. A kuria kimondotta, hogy a községházán és a jegyzői lakásban elkövetett cselekmények egynek veendőek és nem külön cselekményeknek, mint azokat az elsőbíróság és a tábla vélte. A felmentett hét vádlott a következők: Bertalan József, Szentmiklóssy Sándor, Pósa Dániel, Asztay József, Pósa János, Pálkás Mihály, Rózsa Ferencz.

— Halálos szülés. Disznós Ferenczné szülésznő ma súlyos váddal terhelve állott a budapesti büntető törvényszék előtt. Az ősszel ugyanis Disznósné sürgősen hívták egy Berensky Sándorné nevű fiatal asszonyhoz, aki első gyermekét szülte. A szülésznő rendkívül előhaladott stádiumban találta az asszonyt, aki rövid idő múlva meg is szülte gyermekét. Másnap azonban láz ütött ki rajta. A szülésznő rögtön orvost hívatott, de nem tett azelőtt említést arról, hogy a beteg testén kis seb van, amelyen esetleg fertőzés történt. Így történt, hogy az asszony állapota

rohamosan rosszabbodott, és dr. Ország Sándor, akit másodszor hívtak hozzá, gyermekágyi fertőzést konstatait.

Egy hét múlva Berensky né meghalt és a szülésznő ellen vizsgálat indult meg. Ebből az tűnt ki, hogy tisztátalanul kezelte az elhunyt asszonyt és így a törvényszék vád alá helyezte Disznós Ferencznét. A mai végítárgyalás adataiból azonban az világosodott ki, hogy az elhalt egész környezete, ágya és ruházata, valamint fehéreneműi olyan állapotban voltak, hogy a fertőzést a szülésznő minden gondossággal sem lett volna képes elhárítani. A fertőzést közvetlenül okozó seb pedig a szülésnek volt a következménye. Ilyen értelemben nyilatkoztak a tanuul beidézt orvosok, valamint dr. Ajtay Sándor törvényszéki orvos-szakértő is. A tanu megesketésénél érdekes jelenet játszódott le. Dr. Kesserű Lajos alügyész az eskü után a következő kérdést intézte dr. Ország Sándor orvoshoz:

— Orvos ur, szíveskedjék megmondani, esküdött-e, mert én nem hallottam.

— Igen, kérem, esküdtem — volt a tanu felelete, — de egyuttal megjegyzem és akadémicze állítom is, hogy esküt az orvos csupán ténykedésére nézve tehet, de szakértői véleményére meg nem esküdhet. Magam is csupán annyiban jelentem ki eskümet letettnek, amennyiben az ténykedésekre vonatkozott.

Tóth Ernő táblai bíró, elnök: Igenis, a tanu urat ténybeli körülményekre vonatkozólag hallgatták ki és ezekre tette le az esküt.

Ezek után az ügyész elejtette a vádat és a törvényszék felmentette a szülésznőt.

— Kedélyes társaság. A múlt év október 2-án este Hlavati Ferencz gyári munkás együtt kártyázott egy jözsefvárosi kocsmában Sztrana Ferenczcel. Mikor Hlavati fizetni akart, Sztrana tréfából elvett tőle egy ezüst forintot. Majdnem verekedés lett a dologból, de az asztalnál velük ülők lecsillapították a felhevült kártyázókat. Mikor a társaság kiment a kocsmából, Sztrana és Hlavati újra összevesztettek az ezüst forinton. Dulakodás támadt köztük, mindketten kést ragadtak és Hlavati úgy szurta hasba Sztrana, hogy az szörnyet halt. A késelőt ma vonták felelősségre a budapesti büntető törvényszék Bakonyi bíró elnöklése alatt tartott mai végítárgyalásán. Az ügyész szándékos emberölés büntetével vádolta Hlavatit, akit azonban védőjének, dr. Mózes Lászlónak védőbeszéde után a törvényszék csupán halált okozó súlyos testi sértés miatt ítélte el három évi börtönre. Az ítélet ellen az ügyész és védő felebbezték.

— Tizenhat éves királysértő. Nagy Jäger Erzsébet kiskorú, dohányzártó leány végtelenül elszomorító példa arra, hogy milyen durva lelket nevelnek nálunk a köznépbe. Egy tizenhatévesztendő leány, akinek legfőbb bajja a szívével lehetne, olyan aljasan gondolkodik a magyar királyról, hogy kifejezését reprodukálni nem lehet. Az eset múlt év szeptember 13-án történt. A budapesti büntető törvényszék pedig ma Lenk Gyula táblai bíró elnöklése alatt tárgyalva ezt az esetet, a vádlott leány műveletlenségét és fiatalágát enyhítő körülménynek vére, csupán három napi fegyházra ítélte.

— Egy primadonna válópör. Vlád Gizelláról, a Magyar Színház primadonnájáról szól az ének, akinek tüzes fekete szeméi már sok titkos imádójának megejtették a szívét. Nyolcz esztendővel ezelőtt Deák Péter vidéki szinigazgató is nagyon mélyen belenézett ezekben a szemekben, s minthogy egy reménysugárt is olvasott ki belőlük, megkérte s meg is kapta a szép primadonna kezét. Házasságuk néhány évig zavartalanul boldog volt. Két gyermekük is született, ami nem egy féltékenységi szcenát idézett elő. A primadonna végre is egyszerűen a faképnél hagyta Deák Pétert, ami annál könnyebb volt, mert elszereződött a Magyar Színházhoz, míg az ura most is a vidéken direktoroskodik.

Deák erre azzal a kéréssel fordult a budapesti törvényszékhez, kötelezze a feleségét, hogy térjen vissza hozzá, még pedig tizenöt napon belül. Vlád Gizella azt válaszolta a tekintetes tör-

vényszéknek, hogy ő bizony nem megy vissza az urához, mert nem szereti.

Deák Péter most az ügyvédje, dr. Keszler Zsigmond útján beadványt intézett a törvényszékhez, melyben hűtlen elhagyás czimén kéri a válás kimondását.

A törvényszék Goczigh József bíró előadása mellett ma eleget is tett ennek a kérelemnek s Vlád Gizellát Deák Pétertől elválasztotta. A férj beleegyezésével azt is kimondotta, hogy a két gyermek az anyjánál marad.

A válópör iratai most hivatalból fölterjesztetnek a királyi ítélőtáblához.

— Felsőbírószálgánk elvi határozatal. Dr. Márkus Dezső törvényszéki bíró rendszeres gyűjteményének kilenczedik kötete jelent meg, mely a törvénykezés terén az utolsó három év alatt hozott elvi jelentőségű bírói határozatokat tartalmazza. Márkus műve annyira beleilleszkedett már jogi életünkbe, hogy anélkül ma már szinte lehetetlen bírót, vagy ügyvédet elképzelni. Ezért fölösleges minden méltató szó a mostani kötet alkalmából, amely méltán sorakozik az előző kötetekhez. Ez a kötet is Grill kiadásában jelent meg.

— Párba. Bónis Elemér bankhivatalnok több nyilvános helyen sértőleg nyilatkozott Rupp Gézáról, Rupp Zsigmond közjegyző fiáról. Erre Rupp sértő levelet írt Bónisnak, amelyben gyávanak nevezte őt. A dologból affaire lett s a két fél pisztolypárbajban állapodott meg, amelyet a segédek állítása szerint Komjáthy-féle pisztolyokkal végeztek. Egy lövés dördült el mind a két fél részéről s egyik sem sebesült meg. A törvényszék a párbajozókat 8—8 napi fegyházra ítélte s ezt az ítéletet Zubovich Román bíró előadása alapján a tábla is helybenhagyta ma.

A megszökött orvos.

Dr. Bottlik Lajos, a megszökött orvos esak-tére vonatkozólag a következőket közli:

Azok az adósságok, melyek Bottlikot a szökésre kényszerítették, nem most, hanem még 1893-ban keletkeztek. Ekkor ugyanis Bottlik rossztársaságba jutott és körülbelül kilencvenezer forint adósságot csinált.

Az összeg, vagyis az adósság ennyit tett ki ugyan, de a pénz, illetve amaz árúk értéke, melyek fejében ő a váltókat aláírta, ez összeg egy tízedrészét is alig tette ki, mert Bottlik szőnyegket, ékszereket, porcellánt és egyéb tárgyakat kapott váltói ellenében, mely tárgyak alig értek valamit.

Bottliknak ez az állapota csak a násztűjáról történt visszatérésekor jutott napvilágra. Ekkor tanakodott a fiatal pár szülője, hogy miként lehetne az ügyet rendezni.

Bottlik atyja azonnal nagy anyagi áldozatot akart hozni, de a fiatal asszony atyja semmit sem akart adni. Bottlik Lajost tehát pazarlás miatt gondnokság alá helyezték és gondnokul dr. Rozgonyi Jakab budapesti ügyvédet rendelték ki.

Bottlik hitelezői értekezletet hívtak össze az együttes eljárás megbeszélése végett, de ez az együttes eljárás abban maradt s egy hitelezőn kívül panaszt senki sem emelt.

Az ügyvéd az öreg Bottliktól kapott 10.000 forinttal azokat a hitelezőket fizette ki, kiknek követelése tiszta volt, a többiekkel szemben pedig a polgári perekben védekezett s azt a tanácsot adta az öreg Bottliknak, hogy fiát mindaddig hagyja gondnokság alatt, míg az összes hitelezőket valami módon kielégíteni lehetséges lesz, de találkozott más ügyvéd, ki magára vállalta a hátralékos 80.000 forintot 8000 forinttal rendezni.

Ennek alapján Bottlikot a gondnokság alól felmentették, az új ügyvéd az öreg Bottliktól kapott 8000 forinttal 8000 forint adósságot törlesztett, a hátralékra, a 72.000 forintra nézve azonban az árveréseket kifizették.

Hogy ezeket az árveréseket elhuzza, esett bele Bottlik az új adósságokba s ezektől menekülendő, szökött meg Amerikába.

SPORT.

† Halmozott fogadások. Vannak sokan, akik már most előre fogadásokat kötnek az érteklő versenyekre, sőt leggyakrabban halmozott fogadásokra nézve intéznek kérdéseket a bookmakerekhez. A legkomplicáltabb halmozásoknak aztán az a következménye, hogy a leghorribilisebb oddsok kerülnek ki belőle. Ezeket az előrefogásokat persze a mesés odds kecsegteti, nem törődnek azzal, hogy egyik-másik választottja a verseny lefolyásáig százszor is kitörheti a lábát, vagy egyáltalában alkalmatlanná lesz a versenyre. Ha már most meg is történik az, hogy a ló kiáll a versenyben, még azt annak meg is kell nyernie. Nem csoda tehát, hogy egy halmozatra ötezerszeres oddst adott Horner bookmaker. A legtöbb halmozatba a fogadók Annuskát vették be a kancadíjra, mely előreláthatólag nagy kifizetéssel bír a versenyre. Persze azzal nem számol senki, hogy a kancza már most annyira toporékol a boxjában, hogy sokkal biztosabbnak vélhető a győzelme, ha a versenyt ma futnak, mint hónapok múlva. Épp ugy gyakori az érdeklődés Flying Fox iránt az angol derbyre, nem úgy mint a mi derbynkre, amelynél nagyon megoszlik a vélemény. Előbb Bonvivant volt az első favorit, most Barnato II. szorította le a második helyre. Azok számára, akik már most boldogítani akarják a bookmakereket, legtöbb reménységgel a következő jelöltekbe helyezhetik bizalmukat:

Király-díj: Cid vagy Zászlós győzelemre,
Kancza-díj: Annuska vagy Deaf & Dumb.
Bécsi derby: Barnato II. győzelemre,
Szabász, Galliard helyre.
Német derby: Namouna győzelemre,
Greiff helyre.
Angol derby: Flying Fox győzelemre,
Holocausta helyre.
Szent István-díj: Zászlós vagy Malteser győzelemre.

† Uj bookmaker. A folyó versenyekre az ismert bookmakereken kívül egy belga könyves is kért fogadási engedélyt.

† A badenbadeni nemzetközi klub gyűlése. A badenbadeni internationalis klub szombaton tartotta igazgatósági és rendes ülését Hermann szászweimari herceg elnöklése alatt. Az ülés kimagasló eseménye az augusztusi versenyek díjainak a kiírása volt. Összesen 445,000 márkát praelimináltak. Gróf Festetich Tassilo-t, aki eddig a nemzetközi versenyegylet tagja volt, újra beválasztották.

† Nizzai lóversenyek. A nizzai ötnapos meetinget ma fejezték be. Az utolsó nap főnyereménye a Prix de la Société 10.000 frankkal díjazott s 3000 méter távolságu gátverseny „szabad” handicap volt, melyben résztvehettek mindama lovak, melyek a meetingen futottak és mely Mons. A. Menier, a híres csokoládé-gyáros egyik lovának győzelmével végződött.

Eredménye a következő:
Mons. A. Menier id. sga m. Iverdum 68½ kg.
lovagolta West 1.
Mons. Ph. Sanlaville 4 é. stp. m. Cluny II. 63 kg.
lovagolta Rich 2.
Mons. E. Meyer 9 é. sz. m. Le Tetrarque 66½ kg.
lovagolta Delorme 3.
Biztosan ½ hosszal nyerve. Tot.: 10: 6 frank;
helyre 10: 24 I, 32 II, 28 III.
A német tenyésztés képviselője: Kotze H. 6 éves Undo Ifja (68½ k.) hatodik lett.

† Vadászatok. Gróf Nádasdy Ferencz fehérmegei uradalmaiban fényes eredményű vadászatok voltak a minap. A vadászaton résztvettek Nádasdy Ferencz és Tamás grófok, gróf Eszterházy László, Inkey István és Pál, Vecsey Miklós és Senyei Béla bárók. A vadászaton 2009 darab nyulat, 825 fészánkakast, egy vadmacskát és egy rókat lőttek. — Szomjas Gusztáv földbirtokos Lajos-tanyai vadászterületén a múlt héten voltak vadászatok, melyen 100 nyul és egy róka volt a zsákmány. Résztettek: Beniczky Aladár, Szomjas István, Melczér Aladár, báró Vay Arnold, Gay Jenő, Simák János, Flarenszky Béla és Gúnya Sándor. — Dr. Kohnér Adolf szász-bereki földbirtokosnál fényes sikerű vadászat volt folyó hónap 14-én, melyen összesen 1026 nyulat lőttek.

FARSANG.

Az újságírók bálja. A Budapesti Újságírók Egyesülete, mint az előző években, az idén is. fényes bált rendez és pedig, tekintettel arra, hogy tavaly és két éve a Royal diszterme szűknek bizonyult, ezúttal a Vigadó összes termeiben. A bál márczius hó 5-ikén lesz. Az állandó rendező-bizottság már megállapította a bált megelőző hangverseny műsorát, amely még az eddigieknél is gazdagabb és érdekesebb lesz. Néhány olyan számot tartalmaz, amelyek valóssággal szenzációszámba mennek. A műsorról néhány nap múlva fogja a bizottság a közönséget tájékoztatni, s felhívja mindazokat, akik meghívóra igényt tartanak, hogy ez iránt a Budapesti Újságírók Egyesülete állandó rendező-bizottságánál (Károly-körút 4., I. em.) jelentkezzenek.

Színészbál. Az országos színész elite-bál védnöksége már végleg meg van állapítva. A védnökök e szerint: Perczel Dezsőné, báró Dániel Ernőné, Széll Kálmáné, Prielle Cornelia és Bölönyi Józsefné, Perczel Dezső, báró Dániel Ernő, Széll Kálmán, Márkus József, Bölönyi József és gróf Keglevich István.

A Demokrata-kör január 28-án, szombaton, saját helyiségeiben humoros estét rendez, amelynek kezdete kilencz órakor lesz. Részvételi jegyek a kör titkári hivatalában a kör tagjai és azok családtagjai részére e hó 27-ig válthatók.

A Győri Kör Budapestén saját alapja javára február elsején a Royal-szálló termeiben társasvacsorával egybekötött zárt körű táncestetélyt rendez. Belépőjegy ára terítéssel együtt személyenkint 3 forint 50 krajczár. Kezdeté 9 órakor.

A Balatonvidéki kör tervbe vette, hogy a szokásos és jóhírneke örövendő bálját az ez idei farsangban is meg fogja tartani; az udvari gyászra való tekintettel azonban csak „Táncestetély” jelzéssel. A rendező bizottság dr. Csuky Jenő miniszteri titkár elnöklése alatt már megkezdte működését. Mindazok, kik meghívóra igényt tartanak, forduljanak az egyesület titkári hivatalához (VI., Andrássy-ut 24. szám, I. emelet.)

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, január 25.

	január 25. január 24. cents cents
Buza január	— —
„ márcziusra	82½ 80½
„ májusra	78½ 77½
Tengeri májusra	42½ 42½

Chicago, január 25.

	január 25. január 24. cents cents
Buza májusra	75 73½
Tengeri májusra	37½ 37½

Ipar és kereskedelem.

A kamara székháza. A budapesti kereskedelmi és iparkamara ma délután 4 órakor rendkívüli teljes ülést tartott, amelynek egyetlen tárgya a kamarai székház építésének végleges elhatározása és az építési költségek fedezése iránti megállapodás volt. Lányi-Leó elnök röviden ismertette a teljes ülés tárgyát és ismertette az elnökség és építőbizottság közös előterjesztését. A kamara kiírta a ház építési terveire a pályázatot, érintkezésbe lépett az első és második díjat megnyerő műépítéssel és azokkal közösen kidolgoztatta az épületnek végleges tervét s az építési költségek fedezésére vonatkozó előirányzatot. A mi az építési költségeket illeti, ezeket most még csak hozzávetőleg lehet megállapítani. Az előirányzat szerint az építés összes költségei nem fogják meghaladni a 300.000 forintot. Ehhez járulnak a berendezési költségek, amelyeket az előterjesztés 50.000 forintban irányzott elő, továbbá egyéb kiadások, úgy mint a tervpályázat költségei, kincstári illetékek stb., amelyek esetleg 25.000 forintig menő összeget vehetnek igénybe. Ezekkel együtt mintegy 375.000 forintra rúgnak azok az összes kiadások, amelyek a ka-

mara új székházának fölépítésére és teljes berendezésére fordítandók lesznek. E kiadások fedezésére az előterjesztés azt indítványozza, hogy kétszázhuszonezer forintot vegyenek kölcsön valamelyik elsőrangú pénzintézetől, a hiányzó 150.000 forintot kitevő összeg első sorban a kamarától vétessék kölcsön. A kölcsönök visszafizetésére nézve azt javasolja az előterjesztés, hogy az első 30—50 év alatt a bank kölcsöne törlesztessék, a kamarától igénybe veendő tőke után pedig az említett idő alatt csak a 4 százalékos kamat fizetessék; e tőkének törlesztése pedig csupán a bankkölcsön teljes visszafizetése után kezdessék meg és az azután következő 50 vagy 40 év alatt folytattassék és fejeztessék be. Részletes számítás után arra a konklúzióra jut az előterjesztés, hogy a kamarára lakbér gyanánt 12,400 forint fog maradni, ami csaknem kétszerannyi, mint most. A teljes ülés elfogadta az előterjesztést, és fölhatalmazta az elnökséget, hogy a kereskedelmi miniszter jóváhagyása után az építést megkezdhesse.

A sör megadóztatása. A magyar serfőzők egyesületének titkára dr. Friedrich Tivadar igen becses könyvet írt e czimén: „A sör megadóztatása különös tekintettel hazai viszonyainkra.” A munka — mely pályadíjat nyert a kérdés vitásával — nagy tudással, logikával és áttekinthetőséggel előadja mindazt, ami a sör megadóztatásának kérdésére vonatkozik. Mindenekelőtt bemutatja a söradó fizikai és tudományos alapjait és a söradóról a teória szerint lehetséges söradórendszereket. Sorra veszi aztán az európai államok söradó-törvényeit. Az után igen behatóan tárgyalja a magyar söradóról történeti előállításában, annak mai intézményeit s végül alapos kritika alá fogja a söradóra vonatkozó új törvényjavaslatot. Szóval: a munka teljesen kielégítő és megbízható információt nyújt a söradóról minden kérdésére vonatkozóan s a mellett tudományos szempontból is jelentékeny módon tesz számot irodalmunkban. Ára 3 korona.

Kőbányai sertéspiac, jan. 25. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül sulyban) 45-50—46 kr.-ig. Közép (páronként 300—400 kilogramm sulyban) 45—46 krajczár. Fiatál nehéz (páronként 320 kilogrammon felül sulyban) 48-50—49 kr. Közép (páronként 251-320 klgig terjedő sulyban) 47-50—48 kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban) 47—48 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felül sulyban) 46-50—47 krajczár. Közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) 46—46-50 krajczár. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) 43-50—45 kr. Sertéslétszám: 1899. jan. 23. napján volt készlet 29314 darab, január 24-én felhajtott 655 darab, január 24-én elszállított 460 drb, január 25-ére maradt készletben 29509 darab. A hizott sertés üzletirányzata kissé kellemesebb.

Budapesti konzum-sertésvásár, jan. 25. A ferencvárosi petroleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1899. január 24-én érkezett 471 drb. Készlet 308 darab, összes felhajtás 779 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 646 drb, elszállítatlan maradt 133 drb. Napi árak: 120—180 kilós 45—47 krajczár, 220—280 kilós 45.—47 krajczár, 320—380 kilós 45—47,50 kr, öreg nehéz 45—46,50 kr., malacz 40— krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Pénzügy.

Magyar agrár és járadékbank. A szerb skuptina tegnap jóváhagyta a 30 millió frankos vasúti kölcsön felvételéről szóló törvényjavaslatot. A kölcsönt egy bankcsoporthoz kötötte meg, amelyhez az Union-bank vezetése alatt három budapesti pénzintézet tartozik, nevezetesen a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, a Magyar Agrár- és Járadékbank és a Magyar Leszámlító és Pénzváltó Bank. A csoport a kölcsön összegéből 111,3 millió frankot fix átvett, míg a további összegre opció-jogot biztosított magának. A kölcsön ötszázalékos és a szerb kormánynak 82 százalékos minimális árfolyamot kell elérnie. Biztosítékul a vasutak szolgálhatnak. A törvényjavaslat az új kölcsönt olyan adósságnak jelzi, mint amely vasutak céljaira vétetik fel. A szerb kormány kötelezettséget vállalt arra, hogy azonnal létesít vasúti telekkönyvet és a 30 millió frankos új kölcsönt első helyen bekebelezeti. Egyidejűleg intézményileg fog biztosítani a bevételnek közvetlenül a hitelező csoporthoz leendő átutalása. A kölcsön kamatai és törlesztési összegei a szerb vasutak üzem-számlájába állítandók be és a nyers jövedelmekből fedezendők.

Hazai bank részvénytársaság. A társaság mostani közzé az 1898. évre vonatkozó zárszámadásokat. I. M. é. g. s. z. a. l. a. Vagyoni: Pénztári készlet 456.612-81 forint (460.753-05 forint). Váltótárca: leszámított és külföldi váltók 7.354.369-02

forint (6.251.543-44 forint.) Kölcsonók értékpapírokra és report 2.713.995-81 forint (6.672.958-19 forint.) Értékpapírtárca 344.298-53 frt (230.693-90 forint.) Befizetések vállalatokba és szindikátusokba 2.198.701-86 frt (1.551.295-66 frt.) Adások: fedezett folyó számlában 19.900.413-01 frt, bankári kövelesekben 308.767-69 forint, összesen 20.209.180-70 forint (19.241.777-50 forint). Váltóüzlet 420.529-01 forint (387.254-74 forint). Letétberendezések: eddigi beszerzések 45.731-63 forint, korábbi leírások 25.731-63 forint, folyó évi szaporodás 1.470-06 forint = 21.470-06 forint (25.203 forint). Összesen 33.719.456-85 forint. Teher: Részvénytőke 5.000.000 forint. Tartalékalap 400.000 forint (350.000 forint). Forgatásban lévő saját elfogadványainak 1.647.500 forint (1.320.000 forint). Hitelezők: betétek pénztárjegyekre, cseck-számlára, különféle folyószámlái hitelezők 25.683.416-76 forint (27.288.864-83 forint). Fel nem vett osztalék 306 forint, (627 forint). Átmeneti tételek 464.592-80 forint, (855.929-33 forint). Nyereség egyenleg 523.641-29 forint, (465.968-23 forint). Összesen 33.719.456-85 forint. Nyereség- és veszteségszámla. Tartozik: Ügyvivő igazgatóság, tisztviselők és szolgák fizetése 88.423-08 forint, (78.093-57 forint). Költségek 80.282-68 forint, (75.496-24 forint). Jövedelmi adó 47.816 forint, (51.620-33 forint). Leírások 22.216-24 forint, (26.537-16 forint). Nyereség: múlt évi nyereség elővitel 40.554-75 forint, folyó évi tiszta jövedelem 438.086-54 forint, összesen 523.641-29 forint, (465.968-23 forint). Összesen 762.350-28 forint. Követel: Nyereség-elővitel 1897. évről 40.554-75 forint (39.213-52 forint). Kamatjövdelem: adómentes 187.559-64 forint, adóköteles 270.506-06 forint, összesen 458.065-70 forint (429.534-79 forint). Jutalékok 195.827-93 forint (149.933-36 forint). Nyereség idegen értékeken 13.805-11 forint (9001-63 forint). Nyereség értékpapírokon 20.424-38 forint (17.852-12 forint). Szindikátusi jövedelmek 22.121-14 forint (40.343-64 forint). Nyereség a váltóüzlethől: a befektetett tőke kamatai és az üzleti költségek levonása után 11.581-29 forint (11.786-70 forint). Összesen 762.350-28 forint. A nyereség és veszteségszámla tételei az előző 1897-ik üzletév vonatkozó főbb tételeivel összehasonlítva általánosságban jelentékeny emelkedést mutatnak. Kivételt egyedül a szindikátusi üzlethől eredő jövedelem képez, ami a bizonytalan politikai helyzet által okozott közgazdasági pangásban leli magyarázatát, de a rendes folyó banküzlet lényeges terjedéséből előállott jövedelmi többletben bőven kárpótlást nyert. Ennek tulajdonítható is, hogy a lefolyt évre vonatkozólag bemutatott eredmény 56.231-74 forinttal, illetve az előállott költség-többlet tekintetében lével 63.313-28 forinttal kedvezőbb az előző événél. Az összeforgalom 1.812.401.984-80 forint tett ki. Váltó leszámított 24903 darab 45.474.851 forint értékben (+ 7.174.642 forint). Szindikátusi jövedelmek ezimén csupán a 3%-os osztályt beruházási kölcsön — a bécsi Verkehsanthe és a Banca di Genova szindikátusainál elért nyereség lett elszámolva, — a mérleg szerint „befizetések vállalatokba és szindikátusokba” ezimén kitüntetett 2.198.701-86 forintnyi értékek után a lefolyt évre biztosított kamatok pedig, úgy mint ez a múltban is történt a korábbi évektől érintetlenül rendelkezésre áll, még el nem számolt jövedelmi tartalékhoz csatoltatott. A február hónap 15-ére egybehívandó közgyűlésnek előterjesztett javaslatok elfogadása esetén a kimutatott tartalék-alap 475.000 forintra, vagyis részvényenkiént kilencz háromnegyed századra emelkedik. — A zárójelek közé tett összegek az 1897. üzletévre vonatkoznak.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, január 25.

Kábelsürgöny.

NEW-YORK, január 24.

Buzaárak ma további 1 1/4 centtel, lisztjegyzések 10 centtel emelkedtek.

Az elfogulatlan szemlélő: A tegnapi másfelcentes emelkedés után ma újabb hausse, ez már többet jelent a futólagos szilárdulásnál. Na hiszen, parázs egy rumli lesz ma a csarnokban: a márcziusi buza árát felverik legalább is 9% forintra!

A tőzsdetudósító (előre megcsinálja jelentését): Az újabb tengerentúli hausse, amint előrelátható volt, nem tévesztette el hatását piacunkon sem. A kurzusok rohamosan emelkedve...

A kulisszier: Tegnap megvettem a búzát 9 forint 65 krajczáron, ma mindjárt pompás alkalom lesz majd a nyereség biztosítására. A hasznot nem szabad elszalasztani: ez régi börzei tapasztalat!

Az ügynök: Az egész világ venni akarja majd ma a búzát. Ilyenkor — adni kell a határidőt, mert a reakció nem szokott elmaradni!

A bizománys: A szélrózsa minden irányába megtelegrafáltam az amerikai hausset. — Előreláthatólag dél felé már itt lesznek a sürgönyi megbízások realizálásra. Akkorára azonban, mint rendesen, csillapítva lesz az első éhség, tehát előre kell dolgozni!

A garasos üzérkedő: Persze, hogy veszik majd a márcziusi terminust, mint a péknél a friss kenyeret. Aztán, amikor mindnyájuknak már tele lesz a begyük és nem találkozik ott a helyszínen rögtön újabb táncos, aki hasznot ad, ismét eldobjuk majd a kötéseket. Jó lesz tehát azzal az eldobálással nem soká késni!

A tőzsde megnyitásakor:

A kulisszier:

Az ügynök:

A bizománys:

A garasos üzérkedő:

Adok, adok!

Az elfogulatlan szemlélő: — „naiv” arcot vag.

A tőzsdetudósító: (korrigálja jelentését.) Az újabb tengerentúli hausse, minden várakozás ellenére, hatás nélkül maradt piacunkra. A kurzusok rohamosan csökkenve...

Hát ez bizony már nem valami szokatlan jelenség a gabonátőzsdén, hogy az amerikai emelkedésre nálunk lanyhulással felelnek. A spekuláció ilyenkor úgy kontemplál, hogy a tengerentúli hausse alkalmasint elérte már tetőpontját és erre már csak visszaesés következhetik be. Eskomptáljuk tehát a holnapi alacsonyabb kurzusokat, amelyek, ha tényleg ilyenek érkeznek a kifűzmitott logika szerint aztán ismét — árjavulást hozhatnak nálunk.

Dehát, ami saját helyzetünket illeti, jelenleg a külföldi piacok lefolyása nem is annyira mérvadó, mint máskor. Tisztán a kínálat és kereslet egymásközi viszonyától függ a jövőbeli áralakulás. Az offer pedig ma is elég gyenge, a vételkedv elég élénk volt, tekintetbe véve főleg azt, hogy a malmok az utolsó két napon amugy is jócskán vásároltak.

Hogy ennek dacára az árak nem emelkedtek, ez épen csak a határidőpiac lanyháj tendenciáján mult. Elkelt mintegy 20.000 métermázsa buza szilárdan fentartott árak mellett, közte 8000 métermázsa idegen áru szállításra.

Délután pedig eladtak a szeptemberi határidő alatt, szállítás fejében átvett triörözött szerb áruból 1800 métermázsa 76-5 kilós búzát 8 forint 82-5 krajczáron három óra tranzito, a gőzhajózás megnyitása után leendő szállítással és pedig a határon túl való elküldésre.

E délutáni eladás némi feltűnést keltett a csarnokban — és joggal. Már maga az ár is horribilis. Költséggel együtt mintegy 9 forint 65 krajczáros készpénzt jelent. Tehát ennyit érne a határidő, még a sokat emlegetett és ócsárólt szerb portéka alapján is, amelyről folyton azt hallottuk, hogy a hausse szétverésére fog szolgálni. Hetek óta meg azt látjuk, hogy foszlik e stock, foszlik, sőt fálcs, hogy már idestova szétfoszlott. Aztán fontos az a körülmény is, hogy a buza kifele gravitál.

Ez eladás nyilvánosságra kerülésekor a márcziusi buza, amelyet délelőtt 9 forint 67 krajczártól 9 forint 60 krajczárig, délután 9 forint 60 krajczártól 9 forint 56 krajczárig nyomták le, rögtön elérte ismét a 9 forint 60 krajczáros kurzust, egyenlegként azonban még mindig öt krajczár a napi árvesztésege. Ugyanannyi az áprilisi házáé, amely 9 forint 41 krajczárral zárul, míg az októberi változatlanul jegye: 8 forint 60 krajczáron.

A többi cikkekre nézve roszból elkelt néhány vagon 8 forinton, míg a márcziusi terminus 5 krajczárral olcsóbbodva, 7 forint 95 krajczár jegyez.

A zab alig változott, úgy a készáru piaczon, ahol 6 forint 20 krajczárig értékesíthető, mint a határidőforgalomban, ahol 5 forint 90 krajczárral zárul a márcziusi terminus.

Árpe 6.20—6.40 forinton jegyez.

Tengeri Kőbányán 4 forint 70 krajczáron értékesíthető, a május—júniusi terminus pedig néhány krajczárral alacsonyabban: 4 forint 86 krajczárral zárul.

Délután Liverpool egynyolczad pennyvel magasabb árakat jelzett.

Előfordult készáru-eladások.

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 80 k. 10.02 frt és fél kron, 100 mm. 78-5 k. 10.52 frt és fél krajczáron, 100 mm. 77 k. 10.50 frton, mind három hónapra.

Pestvidéki: 500 mm. 78-8 k. 10.55 forinton, 100 mm. 77 k. 10.40 forinton, 800 mm. 78 k. 10.40 frton, 100 mm. 78-5 k. 10.40 frton, mind három hónapra.

Fehérmegyei: 1000 mm. 79-6 k. 10.70 frton, 100 mm. 77 k. 10.60 frton, 300 mm. 76 k. 10.45 forinton, mind három hónapra.

Dunavecsei: 600 mm. 74-2 k. 9.92 frt és fél kron, három hónapra.

Felvidéki: 200 mm. 79 k. 10.40 forinton, három hónapra.

Bácskai: 800 mm. 73 k. 10.05 forinton, három hónapra.

Bánáti: 150 mm. 76-7 k. 10.30 forinton, 1500 mm. 78 k. 10.25 forinton, mind három hónapra.

Csongrádi: 600 mm. 72-5 k. 9.50 frton, három hónapra.

Felsőtiszaideki: 100 mm. 78-5 k. 10.40 frton, három hónapra.

Zentai: 3500 mm. 74-3 k. 10.80 forinton, három hónapra.

Román: 3200 mm. 78 k. 8.55 forinton, 1000 mm. 76-5 k. 8.— forinton, mind három hónapra, szállításra.

Bolgár: 3000 mm. 76 k. 8.05 forinton, három hónapra, szállításra.

Rosz. 200 mm. pestvidéki Bpest par. 8.— forinton, készpénzben.

Zab: 100 mm. Bpest 6.— forinton, 100 mm. Budapest 5.87-5 forinton, 150 mm. Budapest 5.75 forinton, készpénzben.

Tengeri. 200 mm. Kisujszállítás 4.32-5 forinton, 300 mm. Kőbánya 4.70 forinton, készpénzben.

Árpa. 100 mm. takarmány Budapest par. 6.40 forinton készpénzben.

Raktárállomány:

Kőzraktár: Buza 141200 mm. Rozs 11800 mm. Árpa 50700 mm. Zab 84400 mm. Tengeri 5100 mm. Liszt 12700 mm.

Raktárház: Buza 66568 mm. Rozs 5278 mm. Árpa 57 mm. Zab 4150 mm. Tengeri — mm. Liszt 1780 mm.

Sílos: Buza 22500 mm.

Hivatalos készárujegyzések.

Áru	Mennyiség	Típus	100 kgr. készpénz-ár		100 kgr. készpénz-ár	
			frtól	frtíg	frtól	frtíg
Buza	6	tiszaidei	74	—	75	10.—
			76	10.20	77	10.30
			78	10.35	79	10.45
			80	10.55	81	10.65
" "	" "	pestvidéki	74	—	75	9.95
			76	10.15	77	10.25
			78	10.30	79	10.40
			80	10.50	81	10.60
" "	" "	fehért.	74	—	75	10.—
			76	10.20	77	10.30
			78	10.35	79	10.45
			80	10.60	81	10.70
rozsa	" "	elsőrendű	70—72	8.05	8.10	—
			73—75	7.95	8.—	—
			76—78	7.85	7.90	—
			79—81	7.75	7.80	—
árpa	" "	takarm.	60—62	6.10	6.40	—
			63—65	6.20	6.50	—
			66—68	6.30	6.60	—
			69—71	6.40	6.70	—
zab	uj	—	89—91	5.75	6.10	—
			92—94	5.85	6.20	—
			95—97	5.95	6.30	—
			98—100	6.05	6.40	—
tengeri	6	bánsági	—	5.55	5.60	—
			—	5.50	5.55	—
			—	—	—	—
			—	—	—	—

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Helyenkint áll a jég a Szamoson és a Maroson.

TETEMRE-HIVÁS.

Bűnügyi regény.

Írta: A. K. GREEN.

(9)

Bár mindenki csak őt nézte, minden zavar nélkül közeledett a coroner felé, kit könyved főhajtással üdvözölt.

— Ön a Bohn és Társa céghez küldött, uram — szól.

Az összegyűlték izgatottan kezdtek mozgolódni. Bohn és Társa jól ismert pisztoly- és fegyverüzlet volt a Broadwayn.

— Ugy van, uram, — felelt a coroner. — Ime egy golyó, legyén szíves ezt megvizsgálni. Ugy-e ön tökéletesen jártas minden, a szakmájába vágó ezekben?

A fiatal ember jelentősegteljesen nézett rá, elvette a golyót és hanyagul méregette a kezében.

— Megtudná nekünk mondani, hogy ezt a golyót milyen gyártmányu pisztolyból lőték ki?

A fiatal ember hüvelyk- és mutatóujjai közt ide-oda forgatta a löveget és aztán visszatette az asztalra.

— Ez harminczas számú golyó — magyarázta — és rendszeren a kis revolverrel együtt a Smith és Wesson-gyárban veszik.

— Egy kis revolver! — szól a házmaster és felugrott a helyéről. — A nagyságos ur szokott egy kis revolvert tartani irodájában. Elég sokszor láttam és mindannyian ismerjük.

Ismét izgatottság támadt, különösen a cselédség közt. „Ugy van!” hallottam kiáltani, „magam is láttam egyszer, amint az ur tisztogatta.” A szakácsnő mondotta ezeket.

— Irodájában tisztította? — kérdezte a coroner.

— Igenis, kérem, ott, az ágya mellett. Azonnal elküldtek egy rendőrt az iroda megvizsgálására. Néhány perc múlva visszajött, kezében revolverrel, melyet a coroner elé az asztalra tett.

Rögtön felugráltak helyeikről, hogy a löveget megtekinthessék. A coroner azonban a szakértőnek adta át és megkérdezte, hogy a revolver tényleg az általa megnevezett gyárból való-e.

— Persze, Smith és Wesson-gyártmány! — felelte a szakértő habozás nélkül. — Tessek, meggyőződhetik róla.

— Hol találta a revolvert? — kérdezte a coroner a rendőrtől.

— Leavenworth ur ágya mellett áll egy kis tolelt-asztalka, annak a legfelső fiókjában volt. A revolver és egy doboz patron, melyből egyet kivettem és elhoztam, egy hársónnyal bélelt szekrénykében feküdtek — felelte az ember és a patron a revolver mellé tette.

— A fiók zárva volt?
— Zárva; de a kulcsot nem buzták le.
Az érdeklődés itt tetőpontjára hágott és mindenfelől hangozott a kérdés: „Töltve van a revolver.”

A coroner összeráncolt homlokkal és komoly méltósággal jegyezte meg: Magam is ezt akartam kérdezni. De mindenekelőtt csöndet kérek.

Az előbbi nyugtalanság rögtön általános hallgatásnak adott helyet. Sokkal jobban érdeklődtek valamenynyien a kérdés iránt, sem hogy ne szeretnék volna kíváncsiságukat mielőbb kielégítve látni.

— Nos, uram? — szól a coroner.
A szakértő kivette a hüvelyt és felemelte.
— A fegyver hétlövetű és mind a hét töltény benne van.

A család moraja hangozott fel erre az állításra.

— Azonban, — tette hozzá a fiatal tüzetesebb vizsgálat után — a golyókat nem egyszerre tették bele valamennyit. A revolverből rövid idő előtt egy golyót kilőttek.

— Ezt honnét tudja? — kérdezte az egyik esküdt.

— Hogy honnét tudom! — felelte szíveskedjék csak a revolver állapotát megvizsgálni. Nézzen csak a csőbe, tiszta és fényes és nyoma sincs annak, hogy rövid ideje golyó röpült rajta keresztül. De ez csak onnét van, mert azóta már kitisztították. Tekintse most meg a hüvelyt. Mit vesz észre rajta?

— Gyöngé szennycsíkot látok benne.

— Az a pisztolvonal az áruló jel rajta, uraim. A kilőtt golyó után mindig marad egy kis szenny a hüvelyben. Jól tudta ezt az illető, aki a golyót kilőtte, de a hüvelyről megfeledkezett.

E szavak után a fiatal ember összefonta a karjait és félreállott.

Most felszólították a rendőrt, adja elő pontosan a toilettasztal állását és a könyvtárszoba asztalához való távolságot.

— A könyvtárszoba az egyik szobában áll, a toilettasztalka egy másikban. Hogy előbbit az utóbbitól el lehessen érni, kénytelen az ember Leavenworth ur hálószobáján keresztül menni. Aztán a két szobát egymástól elválasztó folyosón átjutva...

— Várjon csak egy pillanatig. Az asztalka milyen irányban áll a folyosóra vezető ajtóhoz?

— Az ajtón keresztül el lehet jutni a toilettasztalkához, ki lehet venni a revolvert és a folyosón félig vissza lehet menni anélkül, hogy a könyvtár asztalánál ülő az illetőt észrevenné.

— Szentséges szűz Máriám! — kiáltott fel az ijedt szakácsnő és kötényével takarta el az arcát, mintha egy borzalmas víziótól akarna menekülni. — Hanna ilyesmire sohasem lett volna képes.

De a Gryce nehéz keze visszanyomta az asszonyt a helyére, csodálatos ügyességgel egyszerre gáncsolva és vigasztalva őt.

— Bozsánatot kérek. — mentegetőzött a szakácsnő, de Hanna ezt nem tette... igazán nem tette!

A Bohn-gyár alkalmazottját elküldték, az összegyűlték kissé felálltak, egyik-másik helyet cserélt s aztán újból Harwelt hívta fel szölgára. A titkár észrevehető kedvetlenséggel állt fel. Amiket hallott, nézetét vagy megváltoztatták, vagy megerősítették egy kellemetlen gyanúját.

— Harwell ur! kezdte a coroner, azt vallották, hogy Leavenworth ur revolvert tartott házában és az illető fegyvert a szobájában meg is találtak. Volt önnek a revolverről tudomása?

— Igen, volt róla tudomásom.
— Ezt a tényt mindenki tudta a házban?
— Ugy látszik.

— Honnét van ez? Talán az elhunyt-nak az volt a szokása, hogy a revolvert nem tette mindig a helyére és hogy így a fegyvert mindenki láthatta?

— Arról nem tudok. Én csak azt mondhatom el, hogyan vettem én tudomást róla.

— Hát mondja el, kérem.

— Egyszer fegyverekről folyt közöttünk a beszélgetés. Én kissé értek a dologhoz és mindig kis zsebrevert hordtam magamnál! Mikor ezt főnököm meghallotta, kihozta az övét a fiókból és megmutatta nekem.

— Mikor történt ez?
— Néhány hónapja annak.
— A pisztoly tehát nem új?
— Nem.

— Csak ennél az alkalomnál látta ön a revolvert?

— Nemcsak akkor, felelte habozva a titkár, azóta még egy ízben láttam.

— Mikor?
— Körülbelül három hete.

— Micsoda körülmények között?

A titkár lehajította a fejét és arcán sajtóság kifejezésült. Kezeit összeszorította, keményen nézett a coroner szemébe, és rövid szünet után, csaknem kéré hangon mondta: „Uram, nem engedhetnék el a válszt erre a kérdésre?”

— Az lehetetlen, felelte a coroner.

Harwell arca sápadtabb, tekintete könyörgőbb lett. Egy hölgy nevét kell ajkamra venni — szól akadozva.

— Nagyon kíváncsiak vagyunk rá — felelte a coroner.

A fiatal ember elszántan felemelkedett: „Leavenworth Eleonora kisasszony mondta.”

Az ilyenformán kiejtett név hallatára mindenki összerézett, kivéve Gryce urat, ki nyugodtan játszadozott az ujjával, mint akit a dolog legkevésbé érdekel.

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: Kálnoki Izidor.

Most

Jelent meg

a Könyves Kálmán Magyar Irodalmi és Könyvkereskedési r.-t. kiadásában
(VIII., Kerepesi-ut 17.)

Margitay Tihamér-nak

két legsikerültebb genre-képe

Az első beteg

Évesztett játszma

Ez a két remek kivitelű színnyomatu kép 10 1/2 cm. széles aranyozott keretben havi

részletfizetésre

is kapható.

A képek nagysága passe-partouttal 7 1/2 centiméter

A sajtó nyilatkozata a képekről:

Igazán becsületére válnak a Könyves Kálmán-nak. A képek a legszebb reprodukciók közül valók, melyek valaha Magyarországon forgalomba kerültek.

ORSZÁGOS HIRLAP.

Margitay Tihamér-nak, a népszerű művésznek az *Első Beteg* és a *Vesztett Játszma* című festményének reprodukciója a modern reprodukáló művészet és technikai vívmány. Valószínűleg oly kitűnően sikerült, hogy az eredetétől megkülönböztetni lehet.

Budapesti Hirlap.

E remek képek jóval olcsóbbak a hasonló nagyságú külföldi reprodukcióknál, amelyek sem színük élénkségével, sem pedig az eredetükkel való hűségükkel nem versenyezhetnek.

Esti Újság

A modern reprodukáló művészet meglepő hűséggel adta vissza az eredeti festményeket.

Budapesti Napló.

Az új reprodukált képek igazán művészi becsület, mesteri munka számba mennek és díszet a letelegeansabb szalonnak is.

Magyarország.

Pompás képreprodukciók ezek, hatásuk olyan mint az eredetieké.

Magyar Hirlap

Alólirott ezennel megrendeli az „Országos Hirlap” által a „Könyves Kálmán” magyar irodalmi és könyvkereskedési részvénytársaságtól, Budapest, VIII., Kerepesi-ut 17. sz. a következő képeket

a) utánvételt
b) az alant jelzett havi részletek mellett,
Fizetendő Budapestben.

	Ar	Havi részlet
Margitay: Az első beteg. Passe-partout-val, 10 1/2 cm. széles, aranyozott keretben	18.50	1.—
A vesztett játszma. Passe-partout-val, 10 1/2 cm. széles aranyozott keretben	18.50	1.—
Összesen	frt	krért,
189		hó-tól

kezdődőleg Budapestben havonként fizetendő frt kros részletfizetések kötelezettsége mellett. A részletfizetések be nem tartása esetén szíveskedjék a társaság az esedékes összeget postai megbízás útján, a postaköltség hozzászámítása mellett, beszedni. A postai megbízás be nem váltása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a képek teljes vételára esedékessé válik. Az első részlet a szállításkor utánveendő.

Lakhely és kelet:

Név és állás:

Ezen rendelőlapon levelező-lapra ragasztandó vagy borítékba teendő és az „Országos Hirlap” címére küldendő.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, 1899. csütörtök, január 26-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi bérlet 21. Havi bérlet 21.

Folt, a mely tisztit.

Erőre 4 felvonásban. — Irta: Edeger J. Spányi. Zene: Edeger J. Spányi. Feltámasztotta: Károlyi.

Személyek:

Matilde	P. Márkus
Enriqueta	Marethy M.
Dona Concepcion	Halvay L.
Dofores	Mészáros
Fernando	Mihályi
Don Justo	Borcsényi
Don Lorenzo	Császár

Kezdet 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évi bérlet 16. Havi bérlet 16.

Zilahiné S. Vilma asszony vendégléptéve.

A bűvös vadász.

Regényes opera 4 felv. Zenejét szerz. Weber K. Maria. Szövegét írta Kind F. Ford. Ormai F.

Személyek:

Samuel	Gonda
Ottokár herceg	Mihályi
Kunó	Szendri
Agata	Zilahiné S.
Anna	Payet
Gáspár	Ney D.
Max	Kertész
Remete	Komay
Klára	Dainok

Kezdet 7 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Médász király.

Operette 8 felvonásban. Irta: Ujvári Béla. Zenejét szerzte: Barna László.

Személyek:

Médász király	Németh J.
Phrixosz	Tollag
Bélin	Hegyi A.
Pán	Ujvári
Zetor	Lubinszky
Szék	Horráth V.
Lichász kikiáltó	Raskó
Kappanosz	Solymosi E.
Penteszeleia	M. Csatai
Leira, leánya	Z. Bárdi
Orteira	Vidorné
Gela, hadnagy	Bán M.
1-ső	S. Harmanth
2-ik	Kóssa
3-ik	Barna L.
4-ik	Gerenday
5-ik	Makkos E.
6-ik	Molnar

Kezdet 7 órakor.

VÁRSZÍNHÁZ.

Nagy bérlet 49. Havi bérlet 16.

Crampton mester.

Vígjáték 5 felvonásban. Irta: Hauptmann G. Fordította: Karszag V.

Személyek:

Crampton	Ujvári
Gertrud	Vezsári M.
Örv. Wiesner	Panday
Stähler Adolf	Csikó
Stähler Miksa	Dezsi
Kirchhausen	Egessy
Milán mester	Babó
Janetzky, pedáns	Lakó
Popper	Harrák
Földi, vendég	Abonyi
Kassner	Károlymész
Kunze	Paulay
Seifert	Mészáros

Kezdet 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

584. szim. 584. szim.

Családi örökök.

Vígjáték 3 felvonásban. Irta: Maurice Hennequin. Fordította: Göth Sándor.

Személyek:

Thibaudine	Hegedűs
Thibaudine-né	Nikó L.
Anette	Vassányi
De Terillac Adrien	Gáth
De Terillac bábó	Gál
De Terillac gróf	Szűcs
Angela	Hegyi A.
Theodora	Györgyi

Kezdet 7 1/2 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

A Gyurkovics-lányok.

Életkép 4 szízszenében. Irta: Herceg Ferenc.

Személyek:

Özr. Gyurkovicsné	Sz. Székely
Katinka	Rákai E.
Sári	Aranyosy
Ella	Mihályi
Mici	Székely
Terka	Haller Anna
Liza	Gáth
Klári	Vassányi
Radványi bábó	Mészáros
Gida, a gyónó	Rózsahegyi
Hockay Feri	Hájosy A.
Kemény Tóti	Óry Zoltán
Jankó	Károly

Kezdet fél 8 órakor.

Finom női fehérneműket és menyasszonyi kelengyéket jutányos áron, legnagyobb választékban ajánl

Kanitz Ferencz és fia

szepességi vászonraktára

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Bálbizottságok

Estély- és bál megítél.

Ereklendek (Munkák)

Táncrendek

és bálrendezők

Méréselt

Programok

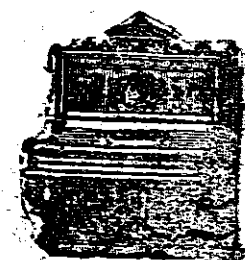
Árak!

Legelőgátsabb, modern kivitelben.

Minták vidékre pontosan küldetnek.

figyelmébe!

KANITZ C. és FIAI, Budapest, Dorottya-utca 12.

Külföldi és hazai legmagasabb állami díjak 1883. Nagy aranyérem 1880. I. osztályú Érdem-érem 1880, egy mint több díszoklevél.

ALAPITVA 1876.

Franz Belehradek

zongoragyáros

Bécs, VII., Mechitaristengasse 4.

Ajánlja saját gyártmányú zongoráit u. m.: hangverseny- és rövid zongorákat, különösen azonban a legkisebb 1/2 méter hosszú diminutív- és mignon-zongorákat, valamint pianínókat, amerikai rendszerek szerint, be- és kiteszturva, 6 évi jótállás mellett. Fizetési feltételek megállapodás szerint, a legelőgátsabb áron.

Katona-ügyekben

Legelőgátsabb, leggyorsabb és legelőgátsabb eljárás és elintézés

reklamációkat,

megszerez az előzőkkel, idővel és költséggel megspórolva az ügyeket, eljárt a tiszt urak és önkéntesek összes személyes ügyében, konvenciók és besorozás a tiszt urak részére házassági örökökkel stb. a Dománka János v. csász. és kir. szászados tulajdonát képező

Katonaügyi iroda

Budapest, VII., Kerepesi-ut 6. sz.

Butoreladás.

Szép ruhák, elegáns háló- és ebédlőkabátok, karkötők- és órák, legelőgátsabb szőnyegdíszek és garnitúrák, keleti szőnyegek, függönyök, íróasztalok, lámpák, órák és órázók, egy varrogék, minden előadható áru eladó. Andrássy-ut 48. szám 1. emelet. (Orlégon tér.)

ÉNZ-

Kölcsön értékpapírokra és sorsjegyekre visszafizetendő tetszés szerinti részletekben kapható

Jfi. Schön-Jrmin

Budapest, Erzsébet-körút 48. Alapítva 1894.

Linoleum egész helyiségek beborítására,

Linoleum-előzők,

Linoleum-futó.

Linoleum-szőnyegraktár
MILDNER H.
Budapest, IV., Váci-utca 3.

Linoleum

egész-ség-
ügyileg elismert legjobb,
legelőgátsabb és legelőgátsabb
padló-terítő, pormentes, hang-
tompító, rugányos, foglalat nélkül.

Meghívó.

A „Budapesti Takarékpénztár és Országos

Zálogkölcsön Részvény-Társaság"

részvényeseinek 1899. évi február hó 4-én, szombaton, d. e. II órakor a takarékpénztár helyiségében (VI., Andrássy-ut 5. sz., I-ső em.) tartandó

VI-ik rendes évi közgyűlésére

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. Zárómadások előterjesztése a felügyelő bizottság jelentése kíséretében.
3. A mérleg megállapítása és a felmentvény iránti intézkedés, az igazgatóság és felügyelő bizottságára nézve.
4. A nyereség hováfordítása iránti határozathozatal.
5. Egy igazgatósági tag választása.
6. Öt felügyelő bizottsági tag választása és a bizottság tiszteletdíjának megállapítása.
7. Tizenegy választmányi tag választása.

Budapest, 1899. január 25-én.

Az igazgatóság.

Azon t. cz. részvényesek, kik ezen közgyűlésen résztvenni óhajtanak feléketnek, miszerint nevükre írott részvényeiket az alapszabályok 20. §-a értelmében legelőgátsabb három nappal a közgyűlés előtt, tehát bejárólag 1899. február 1-ig Budapesten a társaság főpénztáránál (VI., Andrássy-ut 5. sz., földszint) letenni sziveskedjenek, hol a letett részvényekről elismervényt nyernek, mely igazolási jegyül szolgál a közgyűlésen való részvételre.

A közgyűlésen az alapszabályok 16. §-a szerint minden részvényest általa letett öt darab részvény után egy szavazat illeti meg, azonban 80 szavazatnál többet sem saját, sem megbízottjának nevében sem mindkét minőségben együtt senki sem gyakorolhat.

A mérleg és a felügyelő bizottság reá vonatkozó jelentése alapszabályok értelmében a társulat irodahelyiségében közszemlére ki van téve, s kívánatra minden részvényesnek egy nyomtatott példány, kiszolgáltatik.

Hirdetmény.

Alulírott egyesület ezennel tudtára adja a nagy-
érdemű közönségnek, hogy sorsjátékának III-ik
huzása **ma**

csütörtökön, 1899 január 26-án

este 6 órakor fog

az újvárosház üléstermében
megtartatni,

melyhez a t. közönség tisztelettel meghivatik.

Kiváló tisztelettel

a Budapesti Újságírók Egyesülete.

Színházi műsorok.

	Magyar Színház	Magyar Színház	Várszínház	Magyar Színház	Magyar Színház	Várszínház
Péntek	Bűnös	Színleendő előadása	A hajnali vadás Bodard és Godard	Diák-kisasszonyok	A Gyurkovics-lányok	—
Szombat	Bűnös	Sába királynője	Mozgó-fényképek	Midasz király	A Gyurkovics-lányok	—
Vasárnap d. u.	Lear király	—	A tekenősbéka A hajnali vadás Godard és Bodard	A falurossza	A Gyurkovics-lányok	—
Este	Bűnös	Roland mester	—	Biblia asszony	A balek	—

Állandó nagy butor-kiállítás.

Nemcsak a fő- és székváros, de Ausztria-Magyarország legnagyobb és legfényesebb bútortelepe, hanem minden magyar vállalat, egy órást tanácsára, mint célszerű és fontos berendezését illetőleg és elengedhetetlenül szükséges tárgyat minden eddigi butor-tároló mellett, ezért kiállítását közép egy a fővárosi, mint a vidéki n. é. butor-vásárló központnak.

Állandó butor-kiállításunkon az árak rendkívül olcsók és minden hirdetőt árát messze túlszámolnak, hozzáképest pedig a lehető leggyorsabban és legkevesebb költséggel van minden elvégzve.

Vidéki megrendelések gondosan csomagolva és biztosítva lesznek szállítva.

PATYI TESTVÉREK fő- és székvárosi butortelepe
Budapest, Kerepesi-ut 9a. sz., a Pannónia-szálloda mellett.
Árjegyzékkel nem szolgálhatunk.

Born György • • •
világhírű regényei

leszállított áron.

11-ik Izabella, Spanyolország elűzött királynője, vagy a madridi udvar titkai. Történeti leírás 13 kötetben.

10 frt 40 helyett most csak 5 frt.

Egy világjáró titkai, vagy vitézes és vezekló nő. Regény 10 kötetben.

8 frt helyett, most csak 4 frt.

Megrendelhető:

az „Országos Hírlap” kiadóhivatalában

Budapest, József-körút 65.

A nagy krach!

New-York és London az európai szárazföldet sem gyák kíméletlenül és így egy nagy esztendő-gyár kényserítőre jön egész készletét a munkásoknak nagyon csökkenő megterhelése ellenében eladni. En győző felhatalmazva ezen megbízás keresztyélvételére, Kinnfogva mindenkinek megküldöm a következő tárgyakat csupán frt 9.60 megterhelése ellenében, és pedig:

6 db legfinomabb asztali kész, valódi angol pengével,
6 db amerikai szabadalmazott ezüst-ovókannát,
6 db amerikai szabadalmazott ezüst-ovókannát,
12 db amerikai szabadalmazott ezüst-kávéskanalat,
1 db amerikai szabadalmazott ezüst-levesmerőt,
1 db amerikai szabadalmazott ezüst-tejmerőt,
2 db amerikai szabadalmazott ezüst-tojás-kefét,
6 db angol Victoria-alsótálcazt,
2 db feltűnést keltő asztali gyertyatartót,
1 térszűrő,
1 db legfinomabb cukorkahatót.

44 db összesen csak frt 9.60.

A fenti összes 44 tárgy elszállít 40 forintba került és most csak frt 9.60 minimális áron kaphatók. — Az amerikai szabadalmazott ezüst teljesen fehéres; mely az ezüst-szint 25 évig megtartja, amiért jótállás vállalják. A legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés

nem szédelgésen

alapul, mely szerint ezennel nyilvánosan kötelezem magamat mindenkinek, akinek az ár meg nem felel, az összeget minden akadály nélkül visszatéríteni; és senki sem mulassza el ezen kedvező alkalmat, hogy ezen díszgyűjtőre meg nézze, mely

menyegző és alkalmi

ajándékkal minden jobb háztartás részére kiválóan alkalmas. Kapható csupán:

A. HIRSCHBERG'S

Hauptagentur d. vereinigten amer. Patent-Silberwaarenfabriken.

Wien, II., Rembrandtstrasse 19/0. Telefon Nr. 7114.

Szétküldés a vidékre utánvéttel vagy az összeg előleges beküldésével. Tisztelettel porhoz 10 krajczár.

Orsz. a mellékelt végjeggyel valódi (egészsegi érték).

Kivonat az elismert iratokból.

Küldeményt megkaptam s meg vagyok elégedve: kérek még egy küldeményt 6 frt 60 kért.

Köszönettel. Bécs Bécsy.

A küldeményt megkaptam s azzal meg vagyok elégedve. Laid, 1898. ezept. 1.

O. Chotek-Gudonius grófnő.

A készlet leggyorsabb megelégedéssel kaptam; kérek még egy nagyobb küldeményt. Budapest, II., Fő-utca 7.

Dr. Falkner Alajos, cs. és kir. katonai orvos.

Orvosi rendelő-intézet

Idült (chronikus) betegségekben szenvedők számára

Budapest, V., Váci-körút 18. sz. a.

Evek hosszú során át ki lett próbálva s pártatlan gyógyhatásának bizonyult

Dr. Kovács I.

egy. orvos.

hamopatiai gyógymódja, melylyel kizárólagosan a vér után gyökeresen gyógyítja **asthmát, ná-hajokat, sápkórát, szív- és gyomor-bántalmakat, köszvényt** — még a legsúlyosabb formát is — súlyos

idegbajokat

(migrain, álmatlanság, szédülés hystéria és neurasthénia, kezeldő agylágyulás és elme-zavar, agygerincz-bántalom)

makacs-, vér- és bőrbetegségeket.

Egyetlen és legbiztosab védelem **szél-hűlés, kezdődő vakság és elme-zavar ellen.** A díjazás mérsékelt.

Rendelés naponta 9—1-ig és 1/23—6-ig.

Meghívásra betegek látogat.

Gyógyszerár, az arany birodalmi **PSEPHOFER J.** L. Singer-strasse 15. sz., Bécs.

vértisztító labdaccai,

ezelőtt egyetemes labdacsoznak nevezve,

az utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mert tényleg nagyon sok betegség létezik, amelyekben ezen labdacsozat valóban kitűnő hatásának bizonyultak.

Sok évtized óta általánosan el vannak terjedve ezen labdacsozat és nagyon kevés család lehet, amelyben ezen kitűnő házi-szerből egy kis készlet hiányozna.

Sok orvos ajánlotta és ajánlja ezen labdacsozat házi-szer gyanánt, leg-főképp minden baj ellen, amely **rosz emésztés vagy dugulásból** származik, mint az **epékeringés zavarai, májzaj, a belek elcsenye-dése, széklikia, vértisztítás azzal, a testet hajók, (aranyér) stb.**

Vértisztító tulajdonságukról fogva különösen jó hatással bírnak **vérszegénységnél** és az ebből származó betegségeknél, mint **sápkór, ideges fejfájás, stb.** Ezen vértisztító labdacsozat ezennél oly enyhén hatnak, hogy legesekélyebb fájdalommal sem okoznak és ezért a leggyengébb személyek sőt még gyermekek által is aggodalom nélkül bevehetők.

Egy tekercsnel kevesebb nem küldet. A pénz előleges beküldése mellett portómentes küldéssel együtt egy tekercs labdac ára 1 frt 25 kr., 2 tekercs 2 frt 30 kr., 3 tekercs 3 frt 35 kr., 4 tekercs 4 frt 40 kr., 5 tekercs 5 frt 20 kr., 10 tekercs 9 frt 20 kr.

Kérjük határozottan:

„Pserhofer J. vértisztító labdacsozait”

kérni és arra ügyelni, hogy minden doboz fedőfelirata a használati utasításon álló **Pserhofer J.** névvel álljon, és pedig **vörös** betűkkel viselje.

PSEPHOFER J. gyógyszerár, Singerstrasse 15. Bécs.

Raktár Budapest részére: **Török József** gyógyszerész urnál **Király-u. 12.**

Makulatura-

papir

olcsón kapható.
Cím a kiadóhivatalban.

Nagy boltihelyiség

a József-körút legélénkebb helyén
azonnal kiadó.

Cím a kiadóhivatalban.

Való-

di francia különlegesség
gek csakis **P. B.** egy
rendi file legfinomabb pá-
nigáryosól legelőnyösebbben
beszerzhelők

Polgár Sándornál

Budapest,

VII., Erzsébet-körút 50.

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Reklámok és hirdetvények

Nevessünk!
Kitűnő adomakönyvek.

Adomák a magyar népiethől. Molassunk és nevéssünk, óvszer rossz beár és unalmas idők ellen csendes magányosok és vidám társaságok számára. Kiváló Vihogó Aladár. Ára 50 kr.

Abexug! A kácsi asszony kácsiából ki-csorgott adomacsopek. Tenyerével felfogta és lepingáltatta Gácsár Pista. Ára 1 frt.

Baczur Gazsi: Jogászhumor. Adomák és jellemző vonások a jurátus, patvarista, a jogász- és ügyvédbajtár életéből. 80 kr. helyett most 40 kr.

Csukácsy J.: A magyar kérés adomak-ban. 2 frt helyett most 1 frt.

Jókai Mór: Jocus és Momus. Ára 1 frt.

Megrendelhetők

az „ORSZÁGOS HIRLAP” kiadóhivatalában,

Budapest, József-körút 65. Az összeg előre való beküldése esetén kérünk 5 krral többet utalványozni, mely esetben bérmentesen küldetük meg a kívánt könyv.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Előrefizetendő készpénzben, levélbélyegekből vagy postautalványon.

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár

ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ postarestanto kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Csak az apró hirdetőt postautalványon beküldeni s a szöveget az utalvány szövegére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

LEVELEZÉS.

Két csinos, fiatal vidéki leány egyik szöke a másik barna két oly intelligens urral óhajt megismerkedni, ki anyagilag támogatná. Levelet „Bácska” címen a kiadóhivatalba. 7207-1

Egy barna fiatal leány, szórakozás céljából egy fiatal hivatalnokkal óhajtana ismeretséget kötni. Házasság nincs kizárva. Több ezer forinttal rendelkezik. Levelek „Ibolya” címen a kiadóhivatalba kéretnek. 7406-1

Árthur. Tegnap viselkedése nekem sehogyse tetszett. Nem azért, mert az a kis K. is ott volt, hanem az a feszesség stb. Hisz maga ért engem? Ha lehet elmebetünk. Jöjjen el. Csókölje Csillagja. 7478-1

Szöke angyal. Semmi hír magamról. Láthatatlan. Pedig tudja, hogy imádom és mindig kegyedre gondolok. Értse meg e lapban, hogy mióta elment voltam-e csak egyszer is az eszébe. Kezét csókölje imádója. 7450-1

Szépem. Aranyos soraidat e perczben kaptam meg. Kíváncságnak a legnagyobb örömmel teszek eleget és a dolgot lehetőleg meg ma fogom elintézni. Semmi újság jelenleg nincs. Holnap felemelkedek és addig is igen nagyon sokszor csóköl Dezső. 7476-1

HAZASSÁG.

Egy 20 éves, magas barna zsidónő, ki 5000 forint készpénzzel rendelkezik, óhajtana lehetőleg egy keresztény szöke magas természetű pórtartalekos tiszttel, házasság céljából ismeretséget kötni. Csakis komoly levelekre reagál. Ajánlatot a kiadóba „Gyöngyike” jellegre kér. 7436-2

Egy jól nevelt szöke 18 éves szép leány nyolcezer forint hozománygyal egy magas, intelligens hivatalnok ismeretséget keresi. Házasság céljából. Levelek „Kamélia” címen a kiadóhivatalba kéretnek. 7461-2

ÁLLAST KERES.

Házvezetőnői állást keres helyben vagy vidéken jó családból való izraelita árvalány, ki 8 évig mint anyahelyettes egy házban volt alkalmazva. Minden tekintetben megbízható, kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik, a gyermekeket nagyon szereti. Gazdaságban, háromfityénzésben járatos. Cím a kiadóhivatalban. 7260-3

Gazdasszonyi állást keres egy intelligens öregező nő, ki a házvezetésben és varrásban járatos és a gyermekeket igen szereti. Szerény igényű. Címe a kiadóhivatalban. 7362-3

ÁLLAST KAPHAT.

Vagyon szereshető a „Kereskedelmi Vagyászot” című mű hirtokában, melynek útmutatásai alapján tőkebefektetés és előképzettség nélkül bárki 2-3000 forintot, sőt többet is kereshet évente. A művet mai naptól — míg a csekély készlet tart — lezárt áron 1 forint 20 kr-ért ajánlva küldi meg a „Kereskedelmi Vagyászot” könyvkiadóvállalata Ujpesti, István-ut 2. sz. 3541-4

Ügyvédi irgába keresetlik keresztény kisasszony, ki németül és magyarul jól szlenografál és szép írása van. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít „Dr. S.” jelige alatt. 7204-4

Magyar-német bonnie keresetlik két gyermek mellé, esetleg azonnali beállásra. Cím a kiadóhivatalban. 2583-4

Helybeli irodalmi vállalat keres ügyes, szakképzett utazókat. Kik e téren már működtek, előnyben részesítünk. Bizonyítványt és ajánlatot „N. O.” jelige alatt továbbít a kiadóhivatal. 7222-4

Ügyesek, hivatalnokok és kereskedők, kik vidéken jobb családnál megfordulnak, keresetnek egy új cikkhez, mely 2000 forint jövedelmez évenként. Ajánlat „Columbus” alatt a kiadóhivatalba. 2591-4

OKTATÁS.

Intelligens hölgy tanít szintén intelligens hölgyet zongorázni a francia nyelv oktatás ellenében. Cím a kiadóhivatalban. 2376-5

Zongoraművész zongoraórákat ad. Csak néhány órával rendelkezik még. Egy óra 50 kr. Cím a kiadóhivatalban. 7424-5

BIRTOK-ELADÁS.

Nyírségben eladó 290 és 361 holdas jöminőségű földbirtok. Szőlőtelepítésre kiválóan alkalmas. Megkeresések „Nyírség” cím alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 7091-6

HÁZ- ÉS TELEK-ELDÁS.

Egy új ház a VI. kerületben, magasan épült, szabad kézből családi viszonyok miatt azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 7002-7

Ujpesten, a község legszebb helyén két sarok és egy közép telek eladó, igen olcsó árért. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Olcsó telek” jelige alatt. 7208-7

Házal szeretnék venni Esztergom városában, lehetőleg a Simor-utcában, a kis Duvához közel, vagy a sziget körül. Körülményesen írt ajánlatok „Nyugodias kapitány” jelige alatt kéretnek a kiadóhivatalba. 7410-7

ELADÁS.

Egy új raganykocsi nagyon olcsó áron eladó, minden üzemhez használható. Cím a kiadóhivatalban. 7042-8

Krisztina-körút legszebb pontján kétemeletes adómentes bérház, családi körülmények miatt, eladó. 5100 forint jövedelem, vételhez 35.000 forint szükséges. Cím a kiadóhivatalban. 2577-8

Tej, kávé-és csemege-üzlet, élénk forgalmú, munkahelyen-olcsó házbérrel, betegség miatt eladó, esetleg elszámo, lára is átadandó. Ügyesek kizárva. 7384-8

Egy jókarban levő féderes diván eladó. Ára 9 forint. Majdnem új. Cím a kiadóhivatalban. 7422-8

Egy szép bolli puli márványlappal, mely alkalmas fűszer-, csemege- vagy hentes-üzletbe, továbbá egy tizedes-mérleg, 2 darab kis mérleg súlyokkal, 1 mák- és kávé-daráló igen olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 7318-8

VÉTEL.

Jókarban levő elegáns függőlámpa keresetlik megvételre. Levelek a kiadóhivatalba kéretnek „Függőlámpa” jelige alatt. 7368-9

Házal szeretnék építtetni elhasznált anyagból Budapesthez közel. Akinek van megfelelő anyaga, az jeleztesse e lapban a kishirdetések közt „Elhasznált” jelige alatt. 7422-9

KIADÓ SZOBÁK.

Kis szoba, különbejáratú, a Teréz-körúton, az Andrassy-utchoz közel, azonnal olcsón kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 7380-10

Hónapos szoba, szépen, butorozva külön bejáratú, Eötvös-utczában I. em., Andrassy-ut közelében, havi 12 forintért február 1-től kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 7482-10

Magányos hölgynek egy elegánsan berendezett külön bejáratú, erkélyes utcazi butorozott szoba, fűtőszobahasználattal, kiadó. Bővebbet Kerepesi-ut 57. III. em. 7a) szám alatt. 7382-10

Ulczai butorozott szoba, kétátlakos, a dohány-utczában, második emeleten, előszobával, lépcsőházzal különbejáratú, olcsón kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6920-10

Sakótársat keresek egyéves önkéntes fiam mellé egy csinos kétátlakos udvari szobába gázvilágítással, kitűnő ellátással együtt csekély 30 forintért Lift és telefon a házban. Cím a kiadóhivatalban. 7266-10

Intelligens családnál egy különbejáratú szoba az Eötvös-utczában egy-két ur részére teljes ellátással kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6760-10

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, remnek, egyfajta helyiségnek, vivőteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3662-17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 4706-17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedségnél vegyen 30 kr-ért Réthy-féle Pemeteftü-czukorkát. 1637-18

Urasági lakás keresetlik a körutak valamelyikén, mely 5-6 szobából és hozzátartozó mellékhelyiségekből és lehetőleg 2 előszobából álljon. A lakás az I. emeleten legyen. Részletes ajánlatok a kiadóba kéretnek „Földbirtokos” címen. 2671-18

Én Csillag Anna

az én 185 cm. óriási hosszú Loreley-hajammal, amelyet én az általam feltalált kenőcs 14 havi használata folytán nyertem s a mely a leghirnevesebb orvosi szaktekintélyek által, mint az egyedüli eszköz van elismerve a haj ki nem hullása, a haj megnövesének előmozdítása és a hajhagymák meg-
rövidsödésére; ez az uraknál teljes és erős szakállnöveszt eszközöl s már rövid használat után ugy a
ajnak, mint a szakállnak természetes fényt és teljességet kölcsönöz és megóvjva ezeket a korai szür-
küléstől a legmagasabb korig.

Egy tévely ára 1., 2., 3., 5.— frt. Postai szétküldés naponta a világ minden részébe a pénz előleges beküldése, vagy utánvét mellett a gyári raktárból

Csillag Anna

Bécs, I., Seilergasse 7. sz.